

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับยาเสพติด และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
2. ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติด
4. ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนทรายมูลวิทยา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2.1.1 ความหมายของยาเสพติด

คำว่า “ยาเสพติด” กับคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” ในทางกฎหมายแล้วมีความหมายแตกต่างกัน ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 มาตรา 3 ซึ่งระบุให้ยาเสพติดหมายความถึงตัวยา 3 กลุ่ม คือ ยาเสพติดให้โทษวัตถุออกฤทธิ์และสารระเหย ดังนั้นคำว่ายาเสพติดให้โทษในทางกฎหมาย จึงมีความหมายแคบกว่าคำว่ายาเสพติดตัวอย่างเช่น กฎหมายระบุให้ทินเนอร์เป็นสารระเหยทินเนอร์จึงถือเป็นยาเสพติดด้วยแต่ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ เพราะฉะนั้น มาตรการทางกฎหมายอาทิข้อหาและโทษเกี่ยวกับทินเนอร์ จึงต้องใช้มาตรการตามกฎหมายว่าด้วยสารระเหยจะนำกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์มาใช้บังคับกับทินเนอร์ มิได้ (พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2522)

องค์การอนามัยโลก (สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย, 2536) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “ยาเสพติด” หมายถึง ยาหรือสารเคมีที่เสพเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพทำให้ร่างกาย และจิตใจเสื่อมโทรม มีอาการผิดปกติ หรือทรมาณเมื่อขาดยา สารบางอย่างที่เป็นยาเสพติดอาจไม่ทำให้เกิดอาการขาดยาทางร่างกายแต่เป็นการเสพติดทางจิตใจได้ อาทิ บุหรี่ เหล้า กัญชา เป็นต้น ซึ่งหากไม่ได้เสพจะมีอาการหงุดหงิด โมโห ใจเฉื่อย ภาวะวุ่นวาย อารมณ์ไม่แจ่มใสจิตใจบุ่นข้อง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ยาหรือสารเคมี ซึ่งเมื่อเสพ หรือฉีดเข้าสู่ร่างกายติดต่อกันชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติด ก่อให้เกิดพิษเรื้อรังทำให้ร่างกาย และจิตใจเสื่อมโทรม

ศุกร ชินะเกตุ (2553) ได้ให้ความหมายของสารเสพติดไว้ว่า สารใดก็ตามเมื่อเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน นิด สูบ หรือดม ก็ตามทำให้มีผลต่อจิตใจ และร่างกายของผู้ใช้สารนั้น จะมีลักษณะคือ ผู้ใช้ยาจะต้องเพิ่มขนาดยาตลอดเวลา เมื่อหยุดใช้ก็จะทำให้เกิดมีอาการขาดยา ผู้ใช้เป็นเวลานานจะทำให้เกิดความต้องกรยามากขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ และยังส่งผลร้ายต่อสุขภาพของผู้เสพด้วย

สรุปได้ว่ายาเสพติด หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อนำเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงเกิดความต้องกรอีกและทำให้สุขภาพจะทรุดโทรมลง

2.1.2 ประเภทของยาเสพติด

2.1.2.1 แบ่งตาม พ.ร.บ. ยาเสพติด พ.ศ. 2522 มาตรา 7 ได้จัดประเภทยาเสพติดออกเป็น 5 ประเภท คือ

- 1) ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงมี 39 รายการที่สำคัญ คือ เฮโรอีน (Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) และ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine)
- 2) ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไปมี 102 รายการที่สำคัญ คือ ใบโคคา (Coca Leaf, Erythroxylon Coca Lam) โคคาอีน (Cocaine) โคเคอีน (Codeine) ยาสกัดเข้มข้นของต้นฝิ่นแห้ง (Concentrate of Poppy Straw) เมทาโดน (Methadone) มอร์ฟิน (Morphine) ฝิ่นยา (Medicinal Opium ฝิ่นที่ผ่านกรรมวิธีปรุงแต่งเพื่อใช้ในทางยา) ฝิ่น (ฝิ่นดิบ ฝิ่นสุก มูลฝิ่น)
- 3) ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำหรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ คือ ยารักษาโรคที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 เป็นส่วนประกอบอยู่ในสูตร
- 4) ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ 2 มี 32 รายการที่สำคัญ คือ อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เอทิลิดีน ไดอะเซเตต (Ethylidinediacetate) คลอซูโดอีเฟดรีน (Chlorpseudoephedrine) เออร์โกเมทรินีน (Ergometrinine) เออร์โกตามีน (Ergotamine) ไลเซอร์จามีค (Lysergamide) ไพเพอโรนอล (Piperonal) และซาฟรอล (Safrole)
- 5) ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง 4 มี 4 รายการ คือ กัญชา (Cannabis) พืชกระท่อม (Mitrhynaspeciosa Korth) พืชฝิ่น (Papaversomhiferum Linn) และ พืชเห็ดขี้ควาย (PsilocybecubensisSing)

2.1.2.2 แบ่งตามแหล่งที่เกิดของยา ได้แก่

1) ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นยาเสพติดที่สกัดได้จากพืช หรือพันธุ์ไม้บางชนิดที่เกิดอยู่ตามธรรมชาติ หรือนำสารจากพืชเหล่านั้น มาทำกรรมวิธีต่าง ๆ ทางเคมีแปรธาตุไปเป็นยาเสพติดได้ เช่น ฝิ่น กัญชา กระเทียม

2) ยาเสพติดที่เกิดจากการสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เป็นยาเสพติดที่ผลิตขึ้นในห้องปฏิบัติการทดลองทางกรรมวิธีทางเคมีนำมาใช้แทนยาเสพติดธรรมชาติออกฤทธิ์เหมือนยาเสพติดจากธรรมชาติ เช่น เฮโรอีน มอร์ฟิน ยาบ้า ยานอนหลับ ยาระงับประสาท

2.1.2.3 การแบ่งตามการออกฤทธิ์ของยา คือ

1) ประเภทยาคกดประสาทสมอง (Depressant) ได้แก่ เฮโรอีนมอร์ฟินเหล่านี้จะทำให้ประสาทมีชาสมองจิตใจอารมณ์เยือกเย็นเฉื่อยชา และผ่อนคลายลง

2) ประเภทยากระตุ้นประสาทสมอง (Stimulant) ทำให้ตื่นตัวอยู่เสมอมีอาการขยายเร่งเร้าประสาทหัวใจเต้นเร็วผิดปกติ น้ำตาไหลคลุ้มคลั่งขาดสติ

3) ประเภทยาหลอนจิตประสาท (Hallucinogens) เช่น Lysergide (LSD) Mescaline ทำให้เกิดประสาทหลอนเห็นภาพผิดไปจากปกติ รสสัมผัสเปลี่ยนแปลงรวมทั้งอวัยวะทั้ง 5 ของร่างกายแปรปรวนมีปฏิกิริยาผิดไปจากความจริงทั้งหมด

4) ประเภทยาที่ออกฤทธิ์หลายอย่างทั้งกดประสาทกระตุ้นประสาทและประสาทหลอน หรือยาที่ออกฤทธิ์ผสมผสาน (Mixed) เช่น กัญชา เมื่อเสพจำนวนน้อยจะเกิดกดประสาทอยู่ชั่วระยะหนึ่งต่อมาถ้าเสพมากขึ้นจะกลายเป็นพิษมีอาการประสาทหลอน ต่อไปได้

2.1.2.4 แบ่งตามลักษณะของสารที่ใช้ในวงการแพทย์

1) ฝิ่น หรือสารที่มีส่วนประกอบของฝิ่นเช่นมอร์ฟินทิงเจอร์เฮโรอีน โคเคอิน เป็นต้น และรวมไปถึงการสังเคราะห์หลายอย่างที่มีคุณสมบัติคล้าย ๆ กัน

2) ยานอนหลับชนิดต่างๆที่มีผลโดยตรงต่อสมองส่วนกลางมีจำหน่ายทั่วไป เช่น ฟิโนบาร์บิโทน เหล้าแห่งเป็นต้น รวมทั้งยานอนหลับอื่นที่ใช้บาร์บิทูเรต ได้แก่ โบรไมด์คลอโรลไฮเดรตฟาลลิไฮด์ และยาที่สังเคราะห์ใหม่ ๆ เช่น กลูตาไมด์ และเมตาไกลูอาโลน เป็นต้น

3) ยากระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน และไบอะครีทอม เป็นต้น

4) ยาที่ทำให้ประสาทหลอน เช่น กัญชา แอล.เอส.ดี (LSD) ดี.เอ็ม.ที (D.M.T) เป็นต้น ยาเหล่านี้ทำให้ประสาทการรับรู้ของคนเราผิดไปจากเดิม

5) สารระเหย วัตถุออกฤทธิ์ต่าง ๆ เช่น เบนซิน ทินเนอร์ แลคเกอร์ และกาว เป็นต้น นอกจากนี้องค์การอนามัยโลกจัดให้แอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดอย่างหนึ่งด้วย เพราะดื่ม

จนคิดแล้วจะทำให้ผู้ดื่มมีความต้องการ และเพิ่มปริมาณการดื่มเรื่อย ๆ อีกทั้งมีโทษต่อร่างกายเช่นเดียวกัน (สมศักดิ์ โปปัญญาะกุล, 2545)

2.1.2.5 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดชนิดให้โทษร้ายแรง

1) เฮโรอีน (Heroin) ในปี ค.ศ. 1874 นักวิจัยชาวอังกฤษ (Wright, C.R.) ได้ค้นพบวิธีสังเคราะห์เฮโรอีนจากมอร์ฟีน โดยใช้ น้ำยาอะซิติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) และในปี ค.ศ. 1898 บริษัทผลิตยาไบเออร์ (Bayer) แห่งเยอรมันได้นำมาผลิตเป็นยาเพื่อใช้ในการระงับความเจ็บปวดต่าง ๆ แก้อาการปวดอักเสบ ไอเรื้อรัง หืด และวัณโรคได้ต่อมาจึงทราบว่าเฮโรอีนเป็นยาที่เสพติดได้ง่ายมาก และเลิกได้ยากมีความแรงสูงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 5 - 8 เท่าแรงกว่าฝิ่นถึง 80 เท่า และถ้าทำให้บริสุทธิ์จะมีฤทธิ์แรงกว่าฝิ่นถึง 100 เท่าตัว เฮโรอีนที่แพร่หลายมี 2 ชนิด คือ

1.1) เฮโรอีนผงสีขาว (เบอร์ 4) จะมีเนื้อเฮโรอีนสูง ถึงร้อยละ 80 - 95 มีลักษณะเป็นผงสีขาวไม่มีกลิ่นรสขมจัดละลายน้ำง่ายเป็นเฮโรอีนบริสุทธิ์ผลิตขึ้นมาจากหลักวิชาเคมีเฮโรอีนชนิดนี้นิยมเสพ โดยการละลายน้ำฉีดเข้าเส้นเลือด หรือกลืนแต่อาจจะสูบ โดยการยัดใส่บุหรี่ หรือจุกบุหรี่แล้วจุ่มขึ้นสูบ (สังเกตโดยการดูจากถ้ำบุหรี่ที่ยัดใส่เฮโรอีนจะมีสีดำนขณะที่ยังไม่สูบหรือสูบแล้วจะมีสีเทา) และอาจจะเสพโดยการแตะจุกสูดดม

1.2) เฮโรอีนผสม (เบอร์ 3) จะมีเนื้อเฮโรอีนประมาณ ร้อยละ 5 - 20 เป็นเฮโรอีนไม่บริสุทธิ์ผสมร่วมกับสารอื่น ๆ ด้วยเช่น สารหนู น้ำกัญชาต้มขานอนหลับ สตรีกนินกรดประสานทอง ยาแอสไพริน เอพิจิ เป็นต้น ตลอดจนสีต่าง ๆ ผสม เพื่อเป็นการจูงใจผู้เสพยาอาจมีลักษณะเป็นเกล็ดหรือผงคล้ายอิฐทุบป่นอาจทำเป็นแคปซูล หรือใส่ถุงพลาสติกม้วนเสพ โดยการใช้กระดาษตะกั่วลงไฟแล้วสูดไอระเหยด้วยหลอดดูดเป็นอันตรายร้ายแรงกว่าชนิดผงขาวในปัจจุบันเฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุดมีฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟีน 4-8 เท่าและแรงกว่าฝิ่น 30-80 เท่า เฮโรอีนมีฤทธิ์เช่นเดียวกับฝิ่นและมอร์ฟีนผู้เสพจะรู้สึกง่วงนอนอาการเจ็บปวดถูกกดไว้อารมณ์เปลี่ยนไปความรู้สึกสับสนร่างกายจะชิวชืดหอมเหลืองใบหน้าหมองคล้ำเกือบจาง ไม่อยากทำงาน (นพวรรณ เหลืองอ่อน, 2545) หากเสพเฮโรอีนเพียง 1-2 ครั้ง ก็อาจติดได้ถ้าเสพ 3-4 ครั้ง ก็อาจจะทำให้ติดกันเกือบทุกคน

2) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เรียกชื่อตามภาษาตลาดว่ายาบ้า ยาขยัน ยาโด้ป หรือยาแก้ง่วง ลักษณะเป็นผง หรือแคปซูลแต่ในปัจจุบันได้พัฒนาในลักษณะเป็นเม็ดสีหลายสี เช่น สีส้ม สีน้ำตาล และสีอื่น ๆ เป็นต้น เสพโดยการกิน หรือผสมอาหารเครื่องดื่ม แต่ก็ยังมีชนิดละลายน้ำบรรจุหลอด เพื่อใช้ฉีดเป็นยาที่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง และระบบประสาทส่วนปลาย ทำให้มีอาการตื่นตัว หายง่วงนอน พุดมาก และมีความขยันขันแข็งในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลงหัวใจเต้นเร็วขึ้น ความดันเลือดสูง มือสั่น ใจสั่น หลอดลมขยายมันตาขยาย เหงื่อออกมาก ปากแห้ง เบื่ออาหาร (นพวรรณ เหลืองอ่อน, 2545) เมื่อเสพเข้าไปแล้วจะไปกระตุ้น

ให้สมองทำงานอยู่ตลอดเวลาสามารถทำงานได้ โดยไม่เหน็ดเหนื่อยไม่หิวฤทธิ์ยาทำให้เบื่ออาหาร ทางการแพทย์นำมาให้รักษาคนไข้ที่ซึมเศร้า หรือเป็นโรคประสาทที่ชอบนั่งที่ไหนก็หลับที่นั่น (Narcolepsy) ฤทธิ์ของยานี้จะไปกระตุ้นระบบประสาท จึงทำให้ผู้เสพยาที่มีอาการตื่นเต้นกระฉับกระเฉง ทำงานได้มากกว่าปกติมือเท้าเย็นปากแห้งพูดมากใจสั่นขาม้าหรือยาขยันยังมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ยาบ้า” นิยมใช้ในหมู่นักเรียนนักศึกษากรรมกรกลุ่มขับรถคอนกรีต หรือขับรถไถ ฯลฯ หรือพวกเรือประมงที่ต้องออกหาปลาในทะเลทั้งคืน ขาม้านี้มีทั้งขาม้าแท้ และขาม้าปลอมขาม้าแท้ ประกอบด้วย สารประกอบแอมเฟตามีนส่วนขาม้าปลอม ประกอบด้วย สารอื่น ๆ ที่ไม่ใช่แอมเฟตามีนการใช้ยานี้ ติดต่อกันระยะนานก็จะเกิดเป็นลมพิษทำให้สุขภาพร่างกายทรุดโทรม มีความเสื่อมทรามทางจิตใจ ถึงขั้นโรคจิต และโรคหาวดระแวง (สมศักดิ์ ไปปัญญะมกุล, 2545) ทางการแพทย์ได้ใช้ยานี้ เพื่อรักษาโรค ง่วงหลับโรคจิตประสาทที่มีอาการซึมเศร้าแค้นแค้น หรือแก้พิษจากยา หรือสารที่ออกฤทธิ์กดสมอง เพื่อให้สมองที่ทำงานน้อยลงกลับทำงานดีขึ้น อาจนำมาใช้เป็นยาลดความอ้วน เพราะยานี้มีผลต่อศูนย์ ควบคุมการหิวที่ทำให้ไม่รู้สึกร่างกาย จึงรับประทานอาหารได้น้อยลงสำหรับผู้เสพยาติดมักพบว่ามีอาการ หงุดหงิดอยู่ไม่เป็นสุขกระวนกระวายคลุ้มคลั่งประสาทแข็งการตัดสินใจผิดพลาด หรืออาจมองเห็น ภาพรบกวนยังมีอาการตื่นเต้นตกใจง่ายจิตสับสนหาวดระแวงมีอาการประสาทหลอน เมื่อร่างกาย ขาดยาผู้เสพยาติดจะอ่อนเพลียมาก เพราะร่างกายถูกฝืนให้ทำงานหนักตลอดเวลานอกจากนี้บางราย ยังอาจซึมเศร้า หรือคลุ้มคลั่งการใช้แอมเฟตามีนเป็นระยะเวลานานจะทำให้ร่างกายเกิดความต้านทาน และเกิดการเสพยาได้ นอกจากนี้ยังเป็นหนทางนำไปสู่การใช้ยาเสพติดชนิดอื่น ๆ

2.1) มีการค้นพบสารแอมเฟตามีน หรือยาบ้าเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2430 ต่อมา พ.ศ. 2470 เกษักรชาวเมืองแคลิฟอร์เนียสหรัฐอเมริกาชื่อ Gordon Alles ได้นำแอมเฟตามีน มาใช้ในทางการแพทย์ เพื่อรักษาโรคหอบหืดแทนอีเฟรดินและใน พ.ศ. 2475 ได้ขายลิขสิทธิ์ให้กับ บริษัท Smith Kline and French Laboratories เพื่อผลิตขายยาหลอดลมชนิดสูดลมชื่อ Benzedrine ต่อมาในปี พ.ศ. 2480 จึงมีการผลิตแอมเฟตามีนเป็นรูปเม็ดและรู้จักกันอย่างแพร่หลายในวงการแพทย์ แต่เดิมยาบ้าถูกใช้แพร่หลายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มผลผลิต หรือเพื่อใช้ทำงานได้นานขึ้นแม้แต่ ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ก็มีการแจกจ่ายยาบ้า เพื่อให้ทหารที่ออกรบมีความ ททรหดอดทนรวมทั้งในประเทศที่กำลังพัฒนาก็ใช้ยาบ้าในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน หรือผู้ขับขี่รถโดยสารทางไกล เพื่อต่อสู้กับภาวะเศรษฐกิจ และเพิ่มรายได้แต่ในปัจจุบันยาบ้าได้ถูกนำมาใช้ในกลุ่มวัยรุ่น เพื่อแสวงหา ความสุข และความเพลิดเพลินมีความสามารถในการอดหลับอดนอนได้ดี (เจมชาติ ยัมพร, 2543)

2.1.1) ประเภทของแอมเฟตามีนที่ระบาคในปัจจุบันมีด้วยกัน 3 รูปแบบ
คือ

2.1.1.1) แอมเฟตามีนซัลเฟต (Amphetamine Sulfate) ผลิต
ครั้งแรกรู้จักทั่วไปว่าเป็นยาครอบจักรวาลผลิต โดยถูกต้องตามกฎหมายสารนี้เมื่อเผาแล้วจะไหม้

2.1.1.2) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ผลิตโดย
นักเคมีชาวญี่ปุ่น เพื่อรักษาโรคหอบหืดคุณภาพดีกว่าแอมเฟตามีนซัลเฟตให้เสพ โดยการนำตั้งทางจุมก
สารนี้เผาแล้วไหม้ได้แต่ต้องใช้ความร้อนสูงถึง 300 - 400 องศาเซลเซียส

2.1.1.3) เมทแอมเฟตามีนไฮโดรซัลเฟต (Methamphetamine
Hydrochloride) แตกต่างจากเมทแอมเฟตามีนตรงจุดหลอมละลายต่ำสารนี้ไหม้ได้ โดยใช้อุณหภูมิ
ไม่สูงนักปัจจุบันยาบ้าที่พบในประเทศไทยเกือบทั้งหมดมีสารตัวนี้อยู่

3) แอลเอสดี (LSD : Lysergic Acid Diethylamide) สารสกัดจากกรดไลเซอร์
ที่มีในเชื้อราชนิดหนึ่งชอบขึ้นในข้าวไรย์มีลักษณะเป็นผงละลายน้ำได้อาจพบแอลเอสดีเป็นเม็ดยา
แคปซูล หรือผสมในทอฟฟี่ที่พบว่าแพร่ระบาคมากมีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษชุบ หรือเคลือบสาร
แอลเอสดี และปรุแบ่งเป็นชิ้นเล็ก ๆ ลักษณะเดียวกับแสดมบี้แต่มีขนาดเล็กกว่าแสดมบี้ โดยบนแผ่นกระดาษ
ที่เคลือบสารแอลเอสดีนั้นจะมีสัญลักษณ์หรือรูปภาพต่าง ๆ มีความรุนแรงในการออกฤทธิ์ต่อสมอง
สูง คือ ใช้ในปริมาณแค่ 25 Microgram (25 / 1 ล้านส่วนของกรัม) แอลเอสดีมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น
เมจิกเปเปอร์ แอสซิสแสดมบี้ เป็นต้น

3.1) วิธีการเสพทำได้หลายวิธี เช่น การฉีด หรือการนำกระดาษที่เคลือบ
แอลเอสดีอยู่มากี่ขย หรืออม หรือวางไว้ใต้ลิ้น ฤทธิ์ในทางเสพติด ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง
ไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ อาการผู้เสพเคลิบเคลิ้ม ผันเฟื่อง ความดัน
โลหิตสูง อุณหภูมิในร่างกายสูงหายใจไม่สม่ำเสมอ โทษที่ได้รับฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพเห็นภาพ
ลวงตา หูแว่ว เพื่อฝัน คิดว่าตนเองเป็นผู้วิเศษ หรือคิดว่าเหาะได้อาจมีอาการทางจิตประสาทรุนแรง
มีอาการหวาดระแวง เกิดอาการกลัว ภาพหลอน (Bad Trip) จึงต้องหนีจากความหวาดกลัว เช่น การ
ขับรถหนี หรือเหาะหนี หรือฆ่าตัวตาย เพราะความหวาดกลัว เป็นต้น

4) ยาอี (Ecstasy) มีชื่อทางเคมีว่า Methylene Dioxy Meth Amphetamine
(MDMA) เป็นอนุพันธ์ของแอมเฟตามีนเป็นยาที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมีสังเคราะห์ได้ครั้งแรก
ในปี พ.ศ. 2457 โดยบริษัทแห่งหนึ่งของเยอรมัน เพื่อใช้เป็นยาลดความอ้วนต่อมาอีกประมาณ 50 ปี
มีการนำยานี้ไปช่วยในการบำบัดอาการทางจิตในแคลิฟอร์เนีย พบว่า สามารถทำให้ผู้ป่วยที่เข้ารับ
การบำบัดทางจิตมีพัฒนาการดีขึ้น และสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้น โอนอ่อนผ่อนตามขึ้นในระยะแรกยาเริ่ม
แพร่ระบาคทั่วไปและในปี พ.ศ. 2510 ยาอีพบทั่วไปในรัฐใหญ่ ๆ ของสหรัฐอเมริกาายอีมีผลทำให้

ผู้ใช้มีความรู้สึกสัมผัสกับสิ่งต่าง ๆ รุนแรงขึ้นการได้ยินและการมองเห็นสีดีกว่าปกติรู้สึกผ่อนคลาย มีนและสงบรู้สึกสนิทสนมกับผู้อื่น ซึ่งยาจะออกฤทธิ์ภายใน 30 - 45 นาที การเสพปริมาณมากจะทำให้มีอาการประสาทหลอนคลุ้มไส้หน้าแดงความดันโลหิตสูงบางครั้งเกิดอาการชักกล้ามเนื้อเกร็ง ระบบหายใจล้มเหลว และเสียชีวิตได้ ยาไอ เป็นยาที่ไม่แสดงคุณลักษณะของสารเสพติดอย่างชัดเจน ผู้เสพครั้งแรก มักจะผิดหวังกับผลของยาที่ได้รับและไม่อยากเสพยาอีกผู้ที่เสพยาบ่อยครั้งพบอาการ กล้ามเนื้อตึง และเหงื่อออกมากทำให้นานนี้ยมน้อยกว่ายาอื่น ๆ ยาไอมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ไม่ชัดเจนเท่ากับแอมเฟตามีนยาไอมีผลเพิ่มความดันโลหิต และอัตราการเต้นของหัวใจอันตรายจากการเสพที่สำคัญที่สุด คือ พิษต่อระบบประสาทถ้าเสพยาดูดต่อกันมีผลให้ระบบประสาทเสื่อมโดยเฉพาะ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการหลั่งสาร (Serotonin) ซึ่งมีผลต่อการนอนหลับเพศสัมพันธ์ความอยากอาหาร และอารมณ์ (เอกพล ลิมพงษา และอรุณศรี ปรีเปรม, 2541) ยาไอ เริ่มแพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทย โดยชาวต่างชาติ และชาวไทยที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศนำเข้ามาเพื่อใช้เสพในกลุ่มของตน จากนั้น เริ่มกระจายไปสู่กลุ่มวัยรุ่นที่ชอบการเต้นรำจนเกิดเป็นปาร์ตี้ยาไอยามักแพร่ระบาดในผู้มีฐานะดี เนื่องจากยี่ห้อที่นิยมจะมีราคาค่อนข้างแพง (สุวพัทธ์ พนมวัน ณ อยุธยา, 2541)

4.1) ลักษณะทางกายภาพของเม็ดยา (ชนิดา พลานุกเวช และคณะ, 2544)

เป็นเม็ดกลมแบนขนาดใหญ่กว่าเม็ดยาบ้าเส้นศูนย์กลางเฉลี่ย 8.85 มิลลิเมตร หนาเฉลี่ย 4.76 มิลลิเมตร น้ำหนักเฉลี่ย 283.09 มิลลิกรัม สีที่พบได้แก่ ครีมเทา เขียว ชมพู เม็ดยาด้านหนึ่งอาจจะเรียบ หรือมีขีด กลางเม็ดยาอีกด้านหนึ่งมีสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้แก่ “D&G (ดีแอนดจี)” “RN (อาร์เอ็น)” “Ω (โอเมก้า)” “C (ยูโร)” และ “√ (ไนกี)”

5) ยาเลิฟ (Love Drug) เป็นชื่อที่เรียกตามลักษณะอาการของผู้เสพ เพราะเมื่อเสพยาชนิดนี้แล้วจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ยาเลิฟเป็นอนุพันธ์อีกรูปหนึ่งของแอมเฟตามีน เช่นเดียวกับยาไอมีผลแตกต่างจากยาไอบ้างยานี้แพร่หลายในราว ค.ศ. 1960 ยาเลิฟมีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางและหลอนประสาท (Stimulant Hallucinogen) หลังจากได้รับยาเลิฟ 1 - 2 ชั่วโมง ผู้เสพจะมีอาการเคลิบเคลิ้มอารมณ์ และบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงถูกกระตุ้นได้ง่ายขึ้นมีความรู้สึกต่อบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้นบ้างก็รู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมบ้างก็รู้สึกชิงชังเบียดเบียนความจำเสื่อม โดยเฉพาะเรื่องราวที่จดจำในระยะเวลาด้านการรับรู้สิ่งใหม่ ๆ น้อยลงการคิดวิเคราะห์เสื่อมลงการตัดสินใจหรือควบคุมตนเองเกิดขึ้นตามอารมณ์ชั่วขณะจินตนาการเพิ่มขึ้นด้วยผลต่าง ๆ ทำให้ผู้เสพยาเลิฟสร้างมโนภาพให้มีอารมณ์ทางเพศมากขึ้นได้ง่ายประกอบกับการสร้างภาพพจน์ว่ายาเลิฟนี้เป็นยาที่เพิ่มสมรรถภาพทางเพศและจำหน่ายเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าว จึงมีการนำไปใช้ผิด ๆ และเสพติดความเป็นจริง ยานี้ทำให้สร้างอารมณ์ต่าง ๆ ได้ตามจิตใต้สำนึกของผู้เสพถ้าเสพในปริมาณมากจะมีอาการกระสับกระส่ายเพื่อ ประสาทหลอน และเสียชีวิตได้ยาเลิฟมีพิษมากกว่ายาไอ 1.5 - 3 เท่า (เอกพล ลิมพงษา และ

อรุณศรี ปรีเปรม, 2541) ยาเสพติดเริ่มแพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทย เช่นเดียวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยเป็นกลุ่มชาวต่างชาติ และชาวไทยที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ เช่นเดียวกัน (สุวพัทธ์ พนมวัน ณ อยุธยา, 2541)

2.1.3 สถานการณ์ปัญหาเสพติด

ในระยะเวลาเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งมาตรการประกาศสงครามกับยาเสพติด มาตรการในเชิงป้องกันโดยใช้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด การสร้างพลังทางสังคม พลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ฯลฯ การดำเนินการดังกล่าว ทำให้ปัญหาเสพติดลดความรุนแรงลงได้ในระยะสั้น เห็นได้จากตัวเลข และสถิติจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาเสพติดมีแนวโน้มการขยายตัวที่สูงขึ้น และมีความรุนแรงมากขึ้น เห็นได้ชัดจากข้อมูลของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพส.) พบว่า ในแต่ละปีมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2550 มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่ำกว่า 5 แสนคน และในปัจจุบันปี พ.ศ. 2555 มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มขึ้นถึง 1.3 ล้านคน คิดเป็นอัตราส่วนจำนวน 19 คน / 1,000 คน เมื่อพิจารณาจากการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติด พบว่ามี 31 จังหวัดที่มีการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติดขณะที่ในระดับอำเภอ พบว่า มี 338 อำเภอ และมองลึกลงไปในระดับหมู่บ้าน / ชุมชน จะพบว่า มีถึง 60,584 หมู่บ้าน / ชุมชน ที่มีการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติดมาจากหมู่บ้าน / ชุมชน ทั้งหมด 84,302 หมู่บ้าน / ชุมชน สำหรับกลุ่มประชากรที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 - 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.1 และช่วงอายุระหว่าง 20 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.0 ตามลำดับ และจากการสำรวจพบว่า กลุ่มอาชีพที่เสี่ยงมากที่สุดในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็คือ กลุ่มอาชีพรับจ้างและผู้ที่ย่างงานสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทย นั้น ยังเป็นปัญหาต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จากสถิติจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ถูกดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ 2554 - 2555 จะเห็นได้ว่ามีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2548 ไว้ดังนี้

2.1.3.1 สถานการณ์ด้านอุปทาน (Supply) ยังคงมีความเข้มข้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยยังคงมีการผลิตยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า, ผีน, เฮโรอีน และไอซ์ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยต้องใช้ความพยายามอย่างสูงในการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า

2.1.3.2 กลุ่มนักค้าที่ถูกจับกุมได้ ร้อยละ 70 เป็นนักค้ารายใหม่ ตลอดจนกลุ่มนักค้าชาวต่างชาติที่เข้ามาเคลื่อนไหวในประเทศไทยที่ถูกจับกุมได้ในช่วงนี้มีถึง 46 สัญชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักค้าชาวพม่า ลาว กัมพูชา มาเลเซีย จีน และได้หวัน มีบทบาทมากขึ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89 ของนักค้าต่างชาติทั้งหมดที่ถูกจับกุมได้ในประเทศไทย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 65

2.1.3.3 พื้นที่การค้ายาบ้าที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย, เชียงใหม่, ลำปาง, แพร่, สมุทรปราการ, สระบุรี, ปทุมธานี, ชลบุรี, ฉะเชิงเทรา, ขอนแก่น, หนองคาย, กาฬสินธุ์, สกลนคร, นนทบุรี, สุราษฎร์ธานี และกรุงเทพฯ เอ็กซ์ตาซี ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และสมุทรปราการ ไอซ์ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา, ชลบุรี, สงขลา และกรุงเทพฯ เคตามีน ได้แก่ จังหวัด สระแก้ว, ชลบุรี, สมุทรปราการ, นครศรีธรรมราช และกรุงเทพฯ โคลเคน ที่กรุงเทพฯ ฯ

2.1.3.4 เส้นทางลำเลียงยาเสพติดที่มีการนำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแพร่ระบาดในประเทศไทย และเป็นเส้นทางส่งผ่านยาเสพติดไปประเทศที่สามมีเส้นทางสำคัญทั้งสิ้น 68 เส้นทาง ภาคเหนือ 19 เส้นทาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 31 เส้นทาง ภาคกลาง 13 เส้นทาง และภาคใต้ 5 เส้นทาง และเมื่อจำแนกตามประเภท (ฐานความผิด) แล้วพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดในคดียาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังในกลุ่มประเภทจำหน่าย คือ 52,722 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 81.38 ของผู้ต้องขังเด็ดขาดทั้งหมด ส่วนกลุ่มประเภทเสพมี จำนวน 2,569 คน คิดเป็นร้อยละ 18.62 ของผู้ต้องขังเด็ดขาดในปัจจุบันกลุ่มผู้ค้ายาบ้าได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลก็ดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง ก็ยังมีกลุ่มค้าย่อย ๆ เกิดขึ้นมากมาย และกลุ่มการค้าใหม่ ๆ เข้าสู่วงการอีกมากในขณะที่เดียวกันกลุ่มการค้าหลักเดิม ก็ยังคงอยู่จนเกิดการพัฒนารูปแบบของกลุ่มผู้ค้ายาบ้าเพิ่มขึ้น

สรุปสาเหตุของการแพร่ระบาดยาเสพติดและสถานการณ์ยาเสพติดมีผลมาจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การถูกหลอกลวงให้หลงเชื่อ และเกิดจากสภาพแวดล้อมครอบครัวที่มีปัญหา การใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่คิดยาเสพติด การอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีแหล่งผลิตจำหน่าย และเป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดยาเสพติด

2.1.4 สภาพปัญหาหายาเสพติดในสถานศึกษา

นายกรัฐมนตรีกล่าวในโอกาสวันต่อต้านยาเสพติดโลก เผยการแก้ปัญหาหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ด้าน ผอ.ศปส.คาดปี 59 มีผู้เสพยา 2.7 ล้านคน เร่งบำบัดผู้เสพเพิ่มขึ้น ห่วงเยาวชนติดยาเพิ่มขึ้น แนวโน้มใช้ “กัญชา” ก้าวกระโดด พบยาเสพติด “ค็อกเทล” เพิ่ม 4 เท่า ขยายลูกค้าจัดโปร โมชัน ชื่อ 1 แกรม 1 เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีกล่าวคำปราศรัย เนื่องในโอกาสวันต่อต้านยาเสพติดโลกประจำปีพุทธศักราช 2559 ผ่านทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ “พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ 26 มิถุนายนของทุกปี

เป็นวันต่อต้านยาเสพติดโลก เพื่อให้ประชาคมโลกได้ตระหนักถึงภัยคุกคามของปัญหาเสพติด ที่มีต่อมวลมนุษยชาติ และเพื่อประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

สำหรับประเทศไทย ในฐานะประเทศสมาชิกได้ร่วมจัดกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลกอย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่ปี 2530 เพื่อให้ประชาชนและเยาวชนไทยได้เกิดการตระหนักรู้ถึงภัยอันตรายจากยาเสพติด ซึ่งทำลายสุขภาพของผู้เสพทำลายครอบครัว ทำลายอนาคตของชาติ และทำให้เกิดปัญหาสังคม รวมถึงส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ปัจจุบันรูปแบบในการกระทำผิดของกระบวนการยาเสพติดมีความ สลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องหมั่นศึกษาความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อจะได้เรียนรู้วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพที่สำคัญทุกภาคส่วนต้องร่วมทำงาน แบบบูรณาการอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อป้องกันปัญหาเสพติดทั้งด้านอาชญากรรม ด้านสาธารณสุข ด้านสิทธิมนุษยชนของเด็ก เยาวชน สตรี และชุมชนโดยรวม

รัฐบาลกำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วน และเป็นวาระแห่งชาติด้วยการ บังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและเหมาะสม การสร้างองค์ความรู้เรื่องโทษภัยอันตรายของยาเสพติด ให้กับเด็ก เยาวชน และประชาชน รวมทั้งการฟื้นฟูผู้ป่วยจากสารเสพติดให้กลับสู่สภาวะปกติ โดยเฉพาะ การใช้กระบวนการประชาธิปไตยเป็นตัวขับเคลื่อนด้วยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และสังคม ตามแผน “ประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด” ตลอดจนการประสาน ความร่วมมือในระดับอาเซียน เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเขตปลอดยาเสพติดและสารตั้งต้น ยาเสพติด ทุกประเภท เพื่อสร้างชุมชน สังคมที่มีคุณภาพด้วยกัน

พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า พี่น้องประชาชนชาวไทยที่เคารพ ในปี 2559 นี้ เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 70 ปี และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญ พระชนมพรรษา 84 พรรษา พสกนิกรชาวไทย ทุกหมู่เหล่าล้วนสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทั้งสองพระองค์ทรงห่วงใยต่อปัญหายาเสพติด รัฐบาล ขอเชิญชวนคนไทยรวมใจกันทั้งประเทศให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อสนองพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อแสดงความจงรักภักดีแก่ทั้งสองพระองค์ในวาระสำคัญยิ่งนี้ในนามรัฐบาล ผมขอขอบคุณพี่น้อง ประชาชนชาวไทยที่ได้ร่วมมือกันดูแลสังคมของเรา และทุกหน่วยงานที่ได้ทุ่มเทเสียสละเพื่อแก้ไข ปัญหายาเสพติดอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยปลอดภัยจากยาเสพติด และร่วมเป็นกำลังสำคัญในการ พัฒนาประเทศไทยของเราให้เจริญรุ่งเรือง ต่อไป

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2558, น. 58) ได้กล่าวถึง สภาพปัญหาเสพติดในสถานศึกษาไว้ มีรายงานและการประเมินช่วงอายุที่มีภาวะเสี่ยงในการเข้าไปใช้ยาเสพติดในปี 2550 ประชากรของประเทศมีจำนวนประมาณ 61.5 ล้านคน มีเด็กและเยาวชนแรกเกิดจนถึง 25 ปี จำนวน ประมาณ 23.3 ล้านคน เด็กและเยาวชนที่เข้าถึงสถานศึกษามีประมาณ 14.4 ล้านคน ในปี 2547 - 2548 สถาบันรามจิตติได้สำรวจพฤติกรรมเด็กและเยาวชน เพื่อติดตามสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนรายจังหวัดทั่วประเทศ พบว่า เยาวชนในช่วงอายุ 13 - 18 ปี มีพฤติกรรมเสี่ยงมากที่สุด ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาเสพติดในสถานศึกษาแพร่ระบาดรุนแรงยิ่งขึ้น น่าจะมีสาเหตุปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

1.1 กลุ่มนักเรียนที่ใช้ยาบ้าเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีความเจริญเติบโตทางร่างกายแต่จิตใจอ่อนไหว ขาดประสบการณ์อยากรู้อยากลอง ชอบลองของแปลกใหม่ในชีวิต ชอบเสี่ยงภัยแสวงหาความสนุกสนาน โดยขาดความรับผิดชอบวัยรุ่น จึงเป็นวัยที่มีการใช้ยาเสพติดสูง เมื่อเปรียบเทียบกับวัยอื่น ๆ

1.2 การเปลี่ยนแปลงวิธีการเสพติดจากการกินไปสู่การเสพ โดยวิธีสูบ หรือเผาแล้วสูดควันผ่านปอดทำให้ยาบ้าออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทเร็วขึ้น

1.3 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการใช้ยาเสพติดของนักเรียน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ

1.4 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน นักเรียนเกือบทุกคนที่เสพยาเสพติดครั้งแรกในโรงเรียนเพื่อนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ

2. ปัจจัยด้านที่เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น มีแหล่งจำหน่ายยาเสพติดที่สามารถสนองความต้องการของนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบงานด้านยาเสพติด เพื่อบูรณาการการทำงานทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกขึ้น

2.1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในประเทศไทย

ยาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ยิ่งใหญ่ในระดับหนึ่งของแทบทุกประเทศทั่วโลกสำหรับในประเทศไทย ปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงที่มีการสะสมและก่อให้เกิดผลเสียและผลกระทบต่อสังคมในทุกๆระดับเริ่มตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ไปจนถึงระดับประเทศมาอย่างยาวนานที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังจากผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกองค์กร จึงเห็นได้ว่าปัญหาเสพติดนับเป็นปัญหาสังคมที่มีความร้ายแรงระดับชาติ เนื่องจากทุกสังคมต่างได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว รวมถึงการแพร่ระบาดในสังคมไทยแม้จะมีมาตรการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบจำหน่าย และผู้เสพ

ยาเสพติดมาโดยตลอดแต่ก็ยังไม่สามารถจัดและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไปได้ เนื่องจากเป็น ขบวนการที่มีความซับซ้อน และนับวันปัญหาดังกล่าวยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (บุศรา เข้มทอง, 2558)

สำหรับในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในประเทศไทยมีอยู่หลายฉบับที่มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับยาเสพติด

กลุ่มที่ 2 พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาและพระราชกำหนด

กลุ่มที่ 3 ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

ซึ่งแต่ละฉบับจะมีหลักการและเหตุผลที่แตกต่างกันตามบริบทของสังคมที่มีการผันแปร อยู่ตลอดเวลา มีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับยาเสพติด

กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับยาเสพติดในปัจจุบัน ได้แก่ (กอบกุล จันทวโร, 2546)

1. อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1961 (The Single Convention on Narcotic Drugs, 1961) และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ ค.ศ. 1972 (The 1972 Protocol Amending the Single Convention on Narcotic Drugs, 1961) โดยมีเนื้อหาในการควบคุม และจำกัดการใช้ยาเสพติดให้โทษ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ และวิทยาศาสตร์เท่านั้น มีการกำหนดรายชื่อสารที่จะต้องควบคุม มาตรการบังคับให้สมาชิกออกกฎหมายควบคุมยาเสพติดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ (International Narcotics Control Board : INCB) และกำหนดให้ประเทศภาคารายงานปริมาณการใช้ยาเสพติดต่อ (INCB)

2. อนุสัญญาว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1971 (The Convention on Psychotropic Substances, 1971) อนุสัญญาฉบับนี้ มุ่งเน้นการควบคุมและจำกัดการใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทสำหรับทางการแพทย์ และทางวิทยาศาสตร์ กำหนดชื่อสารที่จะต้องควบคุม กำหนดมาตรการบังคับให้มีการออกกฎหมายภายในประเทศ การร่วมมือระหว่างประเทศภาคารายงานปริมาณการใช้วัตถุที่ออกฤทธิ์รวมถึงการมอบให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ (INCB) เป็นองค์กรในการควบคุมการผลิตการนำเข้ายาเสพติดฯ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้วามีอนุสัญญา เพื่อการควบคุมยาเสพติด และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท ดังกล่าวแล้วข้างต้น แต่ปัญหายาเสพติดยังคงขยายตัวไปยังประเทศต่าง ๆ และทวีความรุนแรงอย่างไม่หยุดยั้ง อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของกระบวนการค้ายาเสพติดทำงานกันอย่างเป็น เครือข่ายและขยายตัวอย่างรวดเร็วในขณะที่ความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติด ระหว่างประเทศ ยังไม่มีความชัดเจน จึงทำให้ไม่อาจดำเนินงานในแนวทางเดียวกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการ

ทางกฎหมายที่มีอยู่เดิมในขณะนั้น ยังไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือปราบปรามยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดทำอนุสัญญาขึ้นมาใหม่อีกฉบับหนึ่ง

3. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ค.ศ. 1988 (The United Nations Convention Against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า “อนุสัญญาฯ ค.ศ. 1988” อนุสัญญานี้ มีหลักการที่สำคัญหลายประการแต่ที่เป็นจุดเด่น ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการใหม่ ๆ ที่นำมากำหนดไว้ให้ประเทศภาคีนำไปปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ได้แก่

- 3.1 ความผิดและกำหนดโทษ (Offences and Sanctions)
- 3.2 เขตอำนาจรัฐ (Jurisdiction)
- 3.3 การบริหารทรัพย์สิน (Confiscation)
- 3.4 การส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Extradition)
- 3.5 การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมาย (Mutual Legal Assistance)
- 3.6 การโอนการดำเนินคดี (Transfer of Proceedings)
- 3.7 การปราบปรามการลักลอบค้ายาเสพติดทางทะเล (Illicit Traffic by Sea)

กลุ่มที่ 2 พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาและพระราชกำหนด

ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่มีการบังคับใช้ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 จนถึงปัจจุบันมีอยู่ทั้งสิ้น 32 ฉบับ จัดอยู่ในรูปของพระราชบัญญัติ จำนวน 27 ฉบับ และอยู่ในรูปแบบของพระราชกฤษฎีกา จำนวน 3 ฉบับ และพระราชกำหนด 2 ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 เป็นต้น

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 และกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม (เฉพาะสาระสำคัญ)

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยา เมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงพิษ หรือส่วนของพิษที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย

ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึง ยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ [นิยามคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528]

มาตรา 7 ยาเสพติดให้โทษแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (Heroin) รวมทั้ง ยาบ้า

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (Morphine), โคลากีน (Cocaine), โคเคอิน (Codeine) และ ผื่นยา (Medicinal Opium)

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา [มาตรา 7 (3) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530]

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ ประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride)

ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา และ พืชกระท่อม

พระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2519 และ กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

1. “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

2. “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และหมายความรวมถึง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดด้วย

3. “เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเรียกโดยย่อว่า “ป.ป.ส.” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมอัยการ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และกรรมการอื่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินหกคน และเลขาธิการเป็นกรรมการ และเลขานุการ

มาตรา 14 เพื่อดำเนินการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้กรรมการ เลขานุการ รองเลขานุการ และเจ้าพนักงานมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ใด ๆ หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดยาเสพติดที่มีไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือจับกุมบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แต่ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซ่อนอยู่ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบุคคลที่จะถูกจับได้หลบซ่อนอยู่ในเคหสถาน หรือสถานที่นั้น ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากไม่ดำเนินการในทันที ยาเสพติดนั้นจะถูกโยกย้าย หรือบุคคลที่หลบซ่อนอยู่จะหลบหนีก็ให้มีอำนาจเข้าไปในเวลากลางคืนภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

2. ค้นเคหสถาน สถานที่ หรือบุคคลใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามียาเสพติดซ่อนอยู่ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายยึด หรืออายัดยาเสพติด หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่ได้ใช้ หรือจะใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้

3. จับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

4. สอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

5. มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบ หรือประกอบการพิจารณา

เจ้าพนักงานตำแหน่งใด และระดับใด จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งทั้งหมด หรือแต่บางส่วนให้เป็นไปตามที่เลขาธิการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวเจ้าพนักงานผู้ได้รับมอบหมายนั้น

กลุ่มที่ 3 ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

สำหรับในส่วนของประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีประกาศที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอยู่ 3 ฉบับ ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 109/2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 (เพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519) มีสาระสำคัญ คือ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนงาน มาตรการและกลไกในการสกัดกั้น ป้องกันและปราบปราม บำบัดรักษา และแก้ไข

ปัญหาเสพติดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ รวมถึงแนวทางในการประสานความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ หรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อปราบปรามการผลิตและค้ายาเสพติด รวมทั้งประสานงาน การข่าว เพื่อสกัดกั้น และปราบปรามจับกุมขบวนการและเครือข่ายการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ ประสานงาน และกำกับเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น

2. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 116 / 2557 เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 (เพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534) มีสาระสำคัญ คือ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยให้ยกเลิกความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 19 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินของผู้ต้องหาหรือรายใด เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้คณะกรรมการสั่งให้มีการตรวจสอบ ทรัพย์สินของผู้ต้องหา

1. ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขานุการอาจสั่งให้มีการตรวจสอบ ทรัพย์สินของผู้ต้องหาไปก่อนแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบก็ได้

2. ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว พบว่า การดำเนินการตรวจสอบต่อไป จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้ง ผลการตรวจสอบพร้อมกับความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา หากคณะกรรมการเห็นด้วยกับ ความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่คณะกรรมการอาจสั่งให้ยุติการตรวจสอบทรัพย์สินนั้นก็ได้ ในกรณีที่ คณะกรรมการสั่งให้ยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน หากคณะกรรมการเห็นสมควรจะสั่งให้คืนทรัพย์สิน ที่มีการยึด หรืออายัดไว้ชั่วคราวในระหว่างการตรวจสอบให้ แก่ เจ้าของทรัพย์สินก็ได้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสั่งตรวจสอบทรัพย์สิน การยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือการคืนทรัพย์สิน ที่ยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราวให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

3. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 110 / 2557 เรื่อง การ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ลงวันที่ 21 กรกฎาคม พุทธศักราช 2557 (เพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479) มีสาระสำคัญ คือ ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ เพื่อให้การ ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเงินและสิ่งของต้องห้ามเข้ามาใน หรือ ออกจากเรือนจำเกิดประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์สูงสุด โดยให้ยกเลิกความในมาตรา 45 แห่ง พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา 45 ผู้ใดเข้าไปในเรือนจำโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ นำเข้ามา หรือเอาออกไปจากเรือนจำ หรือครอบครอง เก็บรักษาไว้หรือใช้ในเรือนจำ หรือรับจาก หรือส่งมอบแก่ผู้ต้องขัง ซึ่งเงิน หรือสิ่งของต้องห้ามโดยทางใด ๆ อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบ หรือ ข้อบังคับของเรือนจำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ หรือกรมราชทัณฑ์ ต้องระวางโทษ เป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น เงินและสิ่งของต้องห้ามที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรานี้ให้ริบเป็นของแผ่นดิน”

1. ข้อดีข้อเสีย และข้อจำกัดของการบังคับใช้กฎหมาย

1.1 ข้อดี

1.1.1 กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีบทลงโทษที่มีความแน่นอน หากกระทำความผิดในลักษณะคดีประเภทเดียวกันจะต้องได้รับการลงโทษอย่างแน่นอน

1.1.2 กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันบังคับใช้กับทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างคนรวยกับคนจน หรือคนที่มีอำนาจกับคนที่ด้อยโอกาสทางสังคม

1.1.3 กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมีบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิดที่มีความรวดเร็ว เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้ได้รับความเสียหาย หรือผลกระทบจากผู้กระทำความผิด และยังช่วยป้องปราม และข่มขวัญยับยั้งคนในสังคมให้เกิดความเกรงกลัวจะได้ไม่คิดที่จะกระทำความผิด

1.1.4 กฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันได้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นในการที่จะใช้อำนาจในการป้องกันปราบปราม และจับกุมตัวผู้กระทำความผิดโดยไม่ถือเป็นการละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคล

1.1.5 กฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ตามสถานการณ์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะใช้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดได้อย่างถูกต้อง และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

1.2 ข้อเสีย

1.2.1 กฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันอาจเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุไม่สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 กฎหมายที่บังคับใช้ในการลงโทษผู้กระทำความผิด หากมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีความรุนแรงมากเกินไป อาจเป็นช่องทางในการกลั่นแกล้งบุคคล ผู้บริสุทธิ์ให้ต้องตกเป็นอาชญากรทั้งที่ไม่ได้กระทำความผิด

1.3 ข้อยกเว้น

สำหรับในส่วนของข้อยกเว้นนั้น แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ข้อยกเว้นด้านเศรษฐกิจ ข้อยกเว้นด้านการเมือง และข้อยกเว้นด้านสังคม ดังนี้

1.3.1 ข้อยกเว้นด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจเป็นข้อยกเว้นที่สำคัญประการหนึ่งในการที่จะมีการบังคับใช้กฎหมายในสังคมนั้น ๆ โดยเฉพาะสังคมที่มีสถานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน การกระจายรายได้ และรายได้ของคนในสังคมนั้น ๆ ซึ่งอาจทำให้การนำกฎหมายมาบังคับใช้อาจไม่เกิดประสิทธิภาพ ถึงแม้กฎหมายนั้น จะมีบทลงโทษที่รุนแรงก็ตามแต่ถ้าหากในสังคมนั้น ๆ มีสภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี ย่อมส่งผลกระทบต่อปากท้องของประชาชนซึ่งทำให้คนเหล่านั้นอาจเลือกที่จะกระทำอาชญากรรม ทั้ง ๆ ที่รู้ว่ามีบทลงโทษที่มีความร้ายแรงถึงขั้นประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตก็ตาม

1.3.2 ข้อยกเว้นด้านการเมือง

การเมืองเป็นข้อยกเว้นที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการที่จะมีการบังคับใช้กฎหมายในสังคม สังคมใดที่มีสถานภาพทางการเมืองที่มีความมั่นคง รัฐบาลมีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศบนพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและประโยชน์ของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ กฎหมายที่ออกมาบังคับใช้กับคนในสังคมก็จะเป็นกฎหมายที่ดีตามหลักของนิติรัฐและความเป็นธรรม ซึ่งแน่นอนผู้ที่ได้รับประโยชน์ นั่นคือ ประชาชนอย่างแน่นอน

1.3.3 ข้อยกเว้นด้านสังคม

กฎหมายที่นำมาบังคับใช้กับคนในสังคมต้องเป็นกฎหมายที่นำมาบังคับใช้ได้อย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพต่อสังคมในทุกระดับ ซึ่งบางครั้งคนที่มีฐานะทางสังคมที่ต่างกันอาจมีหนทางที่ทำให้คนเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันจนเห็นได้อย่างชัดเจน เปรียบเสมือนเป็นการเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถกระทำได้กับบุคคลในสังคมได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดบังคับใช้ในประเทศไทย ดังที่ได้กล่าวมานั้น เนื่องจากว่าปัญหาเรื่องยาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญประการหนึ่ง กฎหมายต่าง ๆ ที่ออกมา เพื่อบังคับใช้ในสังคมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ เช่น สิทธิเสรีภาพของประชาชน การป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด รวมถึงวิธีการต่าง ๆ ในเรื่องของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาแบบไม่มีขีดจำกัด โดยกฎหมายที่นำมาบังคับใช้กับคนในสังคมต้อง

เป็นกฎหมายที่นำมาบังคับใช้ได้อย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพต่อสังคมในทุกระดับ ซึ่งบางครั้งคนที่มีฐานะทางสังคมที่ต่างกันอาจมีหนทางที่ทำให้คนเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันจนเห็นได้อย่างชัดเจน เปรียบเสมือนเป็นการเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถกระทำต่อบุคคลในสังคมได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ดังนั้นหากปัญหาหาเสพติดยังไม่หมดสิ้นไปจากสังคมไทย เราคงต้องมีการออกกฎหมาย เพื่อมาบังคับใช้อยู่อีกต่อไปตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อคุ้มครองให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม ต่อไป

2.2 ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

2.2.1.1 ความหมายของพฤติกรรม (Behavior)

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) ให้นิยามว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ แต่สามารถวัดได้โดยใช้เครื่องมือพิเศษ และสามารถบอกได้ว่า มี หรือ ไม่มี เช่น ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ความสนใจ

ลักขณา สิริวัฒน์ (2544) ให้นิยามว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นการกระทำ หรือกิจริยาที่แสดงออกมาทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง ในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นการกระทำจากการตอบสนองจากสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นมาเร้าในเวลาใดจะมีการตอบสนองเมื่อนั้น

สุรพล พยอมแย้ม (2545, น. 18 - 20) ให้นิยามว่า พฤติกรรมในทางจิตวิทยานั้น หมายถึง การกระทำอันเนื่องมาจากการกระตุ้น หรือการจูงใจจากสิ่งเร้าต่าง ๆ การกระทำ หรือพฤติกรรมเหล่านั้น เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง ตกแต่ง และตั้งใจที่จะทำให้เกิดขึ้น เพื่อให้บุคคลอื่นได้สัมผัสรับรู้ พฤติกรรมของบุคคลแม้จะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกันแต่จะมีลักษณะอาการแตกต่างกัน เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ หรือสถานการณ์เปลี่ยนไป เนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิด การตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์ และความรู้สึกของผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเสมอ ด้วยเหตุผลที่ว่าพฤติกรรมแต่ละครั้งจะเกิดจากองค์ประกอบ ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะพบว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนการแสดงออก หรือกิจริยาท่าทาง (Acting) ส่วนการคิดที่เกี่ยวกับกิจริยานั้น (Thinking) ส่วนความรู้สึกที่มีอยู่ในขณะนั้น (Feeling)

สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึงกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้น ไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ก็ได้ก็ตาม แต่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือพิเศษ และสามารถบอกได้ว่ามีหรือไม่มี โดยจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ การแสดงออก ความนึกคิด และความรู้สึกรู้สึก

2.2.1.2 ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์

ชัยพร วิชชาวุธ (2530) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตเห็นได้โดยใช้ประสาทสัมผัสหรือใช้เครื่องมือ พฤติกรรมภายนอกยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 2. พฤติกรรมภายนอกที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ง่าย เช่น การเคลื่อนไหวของแขน ขา การเต้นของหัวใจ เป็นต้น เรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)
 3. พฤติกรรมภายนอกที่ต้องอาศัยเครื่องมือในการสังเกต คือ พฤติกรรมที่เราไม่สามารถเห็นด้วยตาเปล่าเช่น การทำงานของคลื่นสมองจะต้องใช้เครื่องมือวัด พฤติกรรมประเภทนี้เรียกว่า พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)
4. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่เจ้าตัวเท่านั้นรับรู้ เช่น การได้ยิน การเข้าใจ การรู้สึกหิว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมภายใน มี 4 ลักษณะคือ
 5. พฤติกรรมที่เป็นความรู้สึกรู้สึกจากการสัมผัส (Sensitive) เช่น การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรู้รส การสัมผัส และการมีความสุขใจ เป็นต้น
 6. พฤติกรรมที่เป็นการเข้าใจหรือตีความ (Interpreting) เช่น เมื่อเรามองตาเพื่อนก็เข้าใจเพื่อนได้
 7. พฤติกรรมที่เป็นความจำ (Remembering) เช่น เมื่อมีโทรศัพท์เรียกเข้ามาเราอาจจำเสียงของเพื่อนได้
 8. พฤติกรรมที่เป็นความคิด (Thinking) การคิดมีหลายชนิดอาจเป็นการคิดสร้างสรรค์ หรือการคิดหาเหตุผลก็เป็นได้

2.2.1.3 กระบวนการเกิดพฤติกรรม

สุรพล พยอมแย้ม (2545) ได้แบ่งกระบวนการเกิดพฤติกรรมแต่ละครั้งออกเป็นกระบวนการย่อยได้อีก 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการรับรู้ (Perception Process) กระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการเบื้องต้นที่เริ่มจากการที่บุคคลได้รับสัมผัสหรือรับรู้ข่าวสารจากสิ่งเร้าต่าง ๆ โดยผ่านระบบประสาทสัมผัส

2. กระบวนการคิด และเข้าใจ (Cognition Process) เป็นกระบวนการทางปัญญา ซึ่งประกอบไปด้วย การเรียนรู้ การคิดและการจำ ตลอดจนการนำไปใช้ หรือเกิดการพัฒนาจากการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วยการรับสัมผัส และรับรู้ที่นำไปสู่การคิด และการเข้าใจ เป็นระบบการทำงานที่มีความซับซ้อน และเป็นกระบวนการภายในทางจิตที่ศึกษา และสรุปเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนได้

3. กระบวนการแสดงออก (Spatial Behavior Process) หลังจากที่ผ่านมาขั้นตอนของการรับรู้การคิด และเข้าใจ บุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้น แต่ยังมีได้แสดงออกให้ผู้อื่นได้รับรู้ ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน แต่เมื่อได้คิด และเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นได้สังเกตเห็นเรา เรียกว่า พฤติกรรมภายนอก ซึ่งพฤติกรรมภายนอกนี้อาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทั้งหมดที่อยู่ภายในตัวบุคคลนั้น

2.2.1.4 องค์ประกอบของพฤติกรรม

Bloom (1956, อ้างถึงใน นพดล บำรุงกิจ, 2544, น. 14 - 15) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำขึ้น ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่สังเกตเห็นได้หรือไม่ได้ก็ตาม พฤติกรรมดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านนี้ขึ้นของความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิดและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา
2. พฤติกรรมด้านทัศนคติ (Attitude Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบในการให้คุณค่าหรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถือเป็นพฤติกรรมที่ยากต่อการอธิบายเพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตใจของบุคคล
3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการแสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นสถานการณ์ที่คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้าย ซึ่งต้องอาศัยการตัดสินใจหลายขั้นตอน

2.2.1.5 การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์

การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะทางจิตของมนุษย์จะช่วยให้เราทราบถึงธรรมชาติของจิตใจ และความต้องการของมนุษย์ อันจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ นักพฤติกรรมศาสตร์ในปัจจุบันยอมรับกันว่า การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะต้องศึกษาลักษณะแห่งจิต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุแห่งพฤติกรรมของคนที่ทราบ โดยต้องแท้เสียก่อน ทั้งนี้ เพื่อจะหยั่งรู้ถึงพื้นฐานมูลเหตุแห่งการกระทำของมนุษย์ โดยการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคล (Individual Behavior) นั้น โดยทั่วไปย่อมจะมีตัวแปรหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์อยู่เป็นจำนวนมากการที่ทราบถึงตัวกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ให้ได้ทั้งหมดนั้นย่อมเป็น

การพันวิสัย อย่างไรก็ตามนักพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องมนุษย์โดยทั่วไปแล้วยอมรับกันว่าเมื่อกล่าวถึง การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคลแล้วย่อมจะประกอบด้วย (อรุณ รัชธรรม, 2540) กระบวนการเรียนรู้ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ ความคาดหวัง และทัศนคติ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้ให้ละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้รู้จักธรรมชาติ และมูลเหตุแห่งพฤติกรรมของคน

2.2.1.6 การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

หากพิจารณาตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 จะเห็นว่ายาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลงกับให้รวมตลอดถึงพิษหรือส่วนของพิษที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วยตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ อีกทั้งด้วยทกกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังได้กำหนดนิยามของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไว้ดังนี้

- 1) “ผลิต” หมายความว่า เพาะปลูกทำผสมแปรสภาพ เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมตลอดถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย
- 2) “จำหน่าย” หมายความว่า ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนให้
- 3) “นำเข้า” หมายความว่า นำ หรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร
- 4) “ส่งออก” หมายความว่า นำ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร
- 5) “เสพ” หมายความว่า การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าด้วยวิธีใด
- 6) “ติดยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า เสพเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นนั้นได้ตามหลักวิชาการ
- 7) “หน่วยการใช้” หมายความว่า เม็ด ซอง ขวด หรือหน่วยอย่างอื่นที่ทำขึ้นซึ่งโดยปกติสำหรับการใช้เสพนั่งครั้ง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้สรุปแยกตามข้อหาพฤติกรรมการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ดังนี้

2.2.1.7 การผลิต นำเข้า ส่งออก (มาตรา 15, 65)

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เว้นแต่รัฐมนตรีอนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ การขออนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

ในกฎกระทรวง การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามปริมาณ ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

1) เค้กซ์โตรโลเซอร์ไซด์ หรือ แอลเอสดี มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่ศูนย์จุดเจ็ดห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่สามร้อยมิลลิกรัมขึ้นไป

2) แอมเฟตามีนหรืออนุพันธ์แอมเฟตามีน มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่หนึ่งจุดห้ากรัมขึ้นไป

3) ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 นอกจาก (1) และ (2) มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามกรัมขึ้นไป

มาตรา 65 ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา 15 ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งล้านถึงห้าล้านบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อจำหน่าย ต้องระวางโทษประหารชีวิตถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการผลิตโดยการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ และมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สรุปผลิต หมายความว่า เพาะปลูก ทำผสม แปรสภาพเปลี่ยนรูป สังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายความรวมถึงการแบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย นำเข้า หมายความว่า นำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ส่วนส่งออก หมายความว่า นำ หรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

2.2.1.8 การครอบครองเพื่อจำหน่าย จำหน่าย (มาตรา 15, 66)

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เว้นแต่รัฐมนตรีอนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามปริมาณ ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

1) เค้กซ์โตรโลเซอร์ไซด์ หรือ แอลเอสดี มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่ศูนย์จุดเจ็ดห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่สามร้อยมิลลิกรัมขึ้นไป

2) แอมเฟตามีน หรืออนุพันธ์แอมเฟตามีน มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่หนึ่งจุดห้ากรัมขึ้นไป

3) ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 นอกจาก (1) และ (2) มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามกรัมขึ้นไป

มาตรา 66 ผู้ใดจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาตและมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึงปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปี ถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับถ้ายาเสพติดให้โทษตาม วรรคหนึ่งมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ตั้งแต่ปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม แต่ไม่เกิน ยี่สิบกรัม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงห้าล้านบาท ถ้ายาเสพติดให้โทษตามวรรคหนึ่งมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกินยี่สิบกรัมขึ้นไปต้องระวางโทษ จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงห้าล้านบาท

สรุป จำหน่าย หมายความว่า ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนให้ส่วนครอบครอง เพื่อจำหน่าย หมายความว่า มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 โดยไม่ได้รับอนุญาต และมีปริมาณ ตามที่กฎหมายกำหนดว่าให้ถือเป็นการครอบครองเพื่อจำหน่าย

2.2.1.9 การครอบครอง (มาตรา 15, 67)

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 เว้นแต่รัฐมนตรีอนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทาง ราชการ การขออนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวง การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 ตามปริมาณ ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

1) เค้กซ์ไตรโลเซอรัยด์ หรือ แอลเอสดี มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่ศูนย์จุดเจ็ดห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วยการใช้ ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่สามร้อยมิลลิกรัมขึ้นไป

2) แอมเฟตามีน หรืออนุพันธ์แอมเฟตามีน มีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ ตั้งแต่สามร้อยเจ็ดสิบห้ามิลลิกรัมขึ้นไป หรือมียาเสพติดที่มีสารดังกล่าวผสมอยู่จำนวนสิบห้าหน่วย การใช้ขึ้นไป หรือมีน้ำหนักสุทธิตั้งแต่หนึ่งจุดห้ากรัมขึ้นไป

3) ยาเสพติดให้โทษประเภท 1 นอกจาก (1) และ (2) มีปริมาณคำนวณเป็น สารบริสุทธิ์ตั้งแต่สามกรัมขึ้นไป

มาตรา 67 ผู้ใดมิไว้ใจในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 โดยไม่ได้ ครอบครอง และมีปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ หรือมีจำนวนหน่วยการใช้ หรือมีน้ำหนักสุทธิไม่ถึง ปริมาณที่กำหนดตามมาตรา 15 วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สรุป ครอบครองหมายความว่า มิไว้ใจในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 1 โดยไม่ได้ครอบครอง

2.2.1.10 การเสพ (มาตรา 57, 91)

มาตรา 57 ห้ามมิให้ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 หรือประเภท 5

มาตรา 91 ผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษประเภท 1 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 57 หรือยาเสพติดให้โทษประเภท 2 อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 58 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึง สามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สรุป เสพ หมายความว่า การรับยาเสพติดให้โทษเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ

2.3 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมการเสพยาเสพติด

2.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

ไพทอร์ย์ แสงพุ่ม (2543) ได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการ ทำงานของจิตใจอันเกิดขึ้น จากแรงขับภายในของมนุษย์ เพื่อตอบสนองต่อสัญชาติในการดำรงชีวิตอยู่ของตนเองแรงขับดังกล่าว เป็นส่วนของการพัฒนาทางบุคลิกภาพที่เกิดขึ้นจากการสั่งสมจากการเลี้ยงดู ประสบการณ์ของแต่ละ บุคคล โดยเฉพาะการเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็กที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ

1. บนแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับแรงขับภายในของมนุษย์ ฟรอยด์ อธิบายพฤติกรรม ของมนุษย์ ว่าเกิดจากแรงขับที่เป็นผลมาจากการทำงานร่วมกันของสภาวะจิต 3 ส่วน ประกอบด้วย

1.1 อิด (ID) เป็นสภาวะจิตที่ติดตัวมนุษย์ตั้งแต่เกิดจึงหมายถึงสัญชาตญาณด้วย มักเกี่ยวกับการตอบสนองความปรารถนาทางกายเป็นพลังให้ได้มาซึ่งความพอใจ โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล และความ เป็นจริง หรือถูกต้องดั่งงาม จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าพลังแสวงหาความสุข (Pressure Seeking)

1.2 อีโก้ (EGO) เป็นสภาวะจิตแห่งการรู้และเข้าใจการรับรู้ข้อเท็จจริงการใช้ เหตุผลการดำเนินการ เพื่อบรรลุเป้าหมายการแสวงหาวิธีการเพื่อตอบสนองพลัง ID เช่น เมื่อหิว (ID) พลัง EGO ก็จะใช้เหตุผลตรึกตรองว่าจะบำบัดความหิว โดยวิธีใดตามสภาพแวดล้อม เช่น ไปสำรวจ ผู้ยื่นทำอาหารเองไปปรับประทานอาหารนอกบ้าน ฯลฯ จึงมีชื่อเรียก EGO จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างว่า พลัง

“รู้ความจริง” (Reality Principle) ซุปเปอร์อีโก้ (SUPEREGO) เป็นสภาวะจิตที่เกิดจากการเรียนรู้ เช่นเดียวกับ EGO แต่แตกต่างจาก EGO คือ เป็นส่วนที่เกี่ยวกับคุณค่าที่เป็นสภาพในอุดมคติต่าง ๆ เช่น ความถูกต้อง มโนธรรม ความยุติธรรม ฯลฯ SUPEREGO จึงไม่ทำงานตอบสนอง ID แต่จะหักห้ามความรุนแรงของพลัง ID โดยเฉพาะพลังจากสัญชาตญาณ แรงขับทางเพศ และความก้าวร้าว

2. พฤติกรรม และบุคลิกภาพของคนจะเป็นเช่นไรนั้น ขึ้นอยู่กับการทำงานของทั้ง

3 ส่วน ว่ามีความสอดคล้องและสามารถทำงานร่วมกันได้หรือไม่ สภาวะจิตใดมีอิทธิพลเหนือตัวอื่น ย่อมเป็นตัวชี้ ลักษณะของคนนั้น เช่น ถ้าพลังของ ID มีอำนาจสูง บุคลิกภาพของคนผู้นั้น จะเป็นแบบเด็ก ไม่รู้จักโต เอาแต่ใจตนเองถ้า EGO มีอำนาจสูงคนนั้น จะเป็นคนมีเหตุผลเป็นนักปฏิบัติถ้า SUPEREGO มีอำนาจสูงก็เป็นนักอุดมคตินักทฤษฎี

3. ครอบครัวยังเป็นส่วนสำคัญที่สุด ที่จะช่วยในการพัฒนาความสัมพันธ์การทำงาน ของทั้ง 3 ส่วน ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม ครอบครัวยังมีสภาพจิตใจให้การเลี้ยงดูเอาใจใส่ อย่างเหมาะสมย่อมสามารถช่วยให้สมาชิกในครอบครัวพัฒนาความสมดุลแห่งชีวิตได้ดีในทางตรงข้าม ครอบครัวยังมีสุขภาพจิตไม่ดีเลี้ยงดูแบบห่างเหินไม่เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ย่อมส่งผลให้สมาชิกใน ครอบครัวยังไม่สามารถไปสู่ความสมดุลได้ ตัวอย่างเช่น เด็กที่ถูกกักกันมากเกินไปไม่ได้รับความ พึงพอใจตอบสนอง ID ในวัยเด็กจะเป็นผลร้ายต่อพัฒนาการบุคลิกภาพที่สมดุลในภายหน้า เช่น เป็นคนอ่อนไหวง่ายต่อคำสรรเสริญ นินทา เป็นต้น

Freud (1856 - 1939) อธิบายว่า จิตระดับได้สำนึกนี้ มีกลไกทางจิตหลายประเภทด้วยกัน เช่น แรงจูงใจ อารมณ์ที่ถูกเก็บกด ความรู้สึกนึกคิดความฝัน ความทรงจำ พลังจิตได้สำนึกมีอิทธิพลเหนือจิตสำนึก กระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติพฤติกรรมประจำวันทั่ว ๆ ไป เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม ไร้เหตุผล และผิดปกติในลักษณะต่าง ๆ ยามปกติบุคคลย่อมรู้สึกสงบ สบาย มีสติพลังจิตสำนึก ควบคุม พฤติกรรมทั้งหลายให้เป็นไปตามที่เขาเห็นว่าถูกต้อง สมควรทำโดยเคารพกฎหมาย และระเบียบของ สังคม แต่เมื่อเวลาลมฟ้าอากาศแปรปรวน มหาสมุทรมีคลื่นจัด ทำให้ภูเขาน้ำแข็ง โคลงเคลงส่วนที่ เคยจมอยู่ใต้น้ำ โผล่ขึ้นเหนือน้ำให้มองเห็นได้เทียบได้กับยามบุคคลมีอารมณ์จุ่นมัว เกร็งเครียดด้วยความ โกรธเกลียด อิจฉา พยาบาท กลัว ตื่นเต้น วิดกเจ็บป่วย จิตได้สำนึกมีพลังขับเคลื่อนให้แสดงพฤติกรรม ต่าง ๆ

2.3.2 การติดยาเสพติดกับแนวคิดจิตวิเคราะห์

การติดยาเสพติด เป็นอีกหนึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการทำงานไม่เหมาะสมของทั้ง 3 ส่วน (ID EGO และ SUPEREGO) ในบุคคลนั้น ๆ โดยการทำงานของทั้ง 3 ส่วน จะให้น้ำหนักไปทางสัญชาตญาณดิบ (ID) มากกว่าส่วนอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองต่อการแสวงหาความสุขและความพึงพอใจตาม สัญชาตญาณของบุคคลที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง หรือได้รับการตอบสนอง ไม่เพียงพออันเนื่องมาจาก

การขาด หรือไม่สามารถแสวงหาความสุข และความพึงพอใจในรูปแบบพฤติกรรมที่ถูกต้อง และเหมาะสม พฤติกรรมที่มีได้ถูกบีบบังคับจากสภาพแวดล้อมภายนอกอาทิ เช่น วัฒนธรรม กฎหมาย จารีตประเพณี เป็นต้น

การทำงานไม่เหมาะสมของทั้ง 3 ส่วนนี้ เกิดขึ้นจากการที่บุคคลเติบโตและพัฒนาการขึ้นมา ในปัจจัยแวดล้อมที่ไม่สามารถพัฒนาบุคลิกภาพที่สมบูรณ์ให้ได้อย่างเต็มที่ในวัยเด็กทำให้เกิดเป็นวัยรุ่น ผู้ใหญ่ที่มีปัญหา โดยเฉพาะในช่วงวัยอายุโดยประมาณ 3 - 6 ปี เด็กในช่วงวัยนี้ ถ้าหากขาด การพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม เช่น ไม่ได้รับการตอบสนองในความสุขและความพึงพอใจตามสัญชาติญาณดิบ (ID) ในวัยเด็กอย่างเพียงพอจะทำให้เกิดภาวะการติดขัดทางบุคลิกภาพในเรื่องของการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองและแสวงหาอัตลักษณ์แห่งตน แน่แน่นอนว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นคือเด็กไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ขาดความเข้าใจ และไม่มีเอกลักษณ์ในตนเอง

ปัญหาการติดขัดทางบุคลิกภาพดังกล่าว ทำให้เด็กกลุ่มนี้ เมื่อเติบโตขึ้นมาจึงเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพของผู้อ่อนแอ เช่น ไม่สามารถทำกิจกรรมใด ๆ ที่แข่งกับผู้อื่นได้หรือต้องการพึ่งพา พึ่งพิงผู้อื่นเสมอไม่มีความคิดเป็นของตัวเองขาดความเป็นตัวของตัวเองและถูกชักจูงให้กระทำแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย

การใช้ยาเสพติดจึงเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพอ่อนแอ เช่น ผู้ติดยาเสพติด มักมีสาเหตุมาจากการถูกเพื่อนชักจูง ถูกขอร้องให้เสพ หรือเสพ เพราะต้องการการยอมรับจากผู้อื่น

เมื่อมีการใช้ยาเสพติดในครั้งแรก ๆ ร่างกายของผู้เสพจะได้รับความสุขและความพึงพอใจจากการเสพอย่างเต็มที่ก่อให้เกิดเป็นพลังในการขับเคลือนสัญชาติญาณให้เป็นตัวสั่งการเมื่อเกิดความต้องการการเสพยาเสพติดในครั้งต่อไป เป็นเสมือนการปลดปล่อยพันธนาการที่ถูกกดคั่นอยู่ในจิตใญ่มนุษย์ออกมาอย่างมากที่สุด เกิดความสุขและความพึงพอใจในระดับเข้มข้น รวมไปถึงความรู้สึกสะใจต่อการกระทำที่ไม่สามารถทำได้ในยามไม่ได้ใช้ยาเสพติด การใช้ยาเสพติดในครั้งนั้นได้กระตุ้นให้ระดับจิตใต้สำนึก หลุดพ้นจากการควบคุมและเริ่มเป็นตัวกลางสำคัญทำหน้าที่ควบคุมและสั่งการการดำเนินชีวิตของมนุษย์ให้เป็นไปตามที่จิตที่ถูกกดคั่นนั้นต้องการต่อไป

เมื่อเกิดพฤติกรรมการเสพยาเสพติดแล้ว จิตใต้สำนึกจะทำหน้าที่สั่งการให้พฤติกรรมอื่น ๆ ของบุคคลนั้นเป็นไป เพื่อรักษาการดำรงอยู่ของพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดไว้ กล่าวคือ ในช่วงระยะที่ไม่ได้ใช้ยาเสพติด หรือหยุดจากการใช้ยาเสพติดระยะหนึ่งนั้น จิตใต้สำนึกจะทำให้เกิดความหวาดกังวลในรูปแบบลักษณะและความรุนแรงแตกต่างกันออกไป เช่น

1. ความหวาดกลัวต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพสังคมที่อยู่รอบตัว และเป็นต้นกำเนิดของความหวาดกลัวในระดับอื่น ๆ เช่น กลัวคนในครอบครัว ชุมชน หรือกลุ่มเพื่อนจะลงโทษว่าใช้ยาเสพติด หรือติดยาเสพติด

2. ความหวาดกลัวตัวเองที่ไม่สามารถควบคุมสัญชาตญาณได้ และได้ทำในสิ่งที่น่าอับอาย เช่น รู้สึกอับอายต่อพฤติกรรมของตนเอง พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดการลักขโมย ฯลฯ

3. ความหวาดกลัวที่เกิดจากความสำนึกที่ผิดชอบ โดยเฉพาะพฤติกรรมกาติดยา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ให้การยอมรับ และต่อต้านอย่างมาก ตัวเองจะรู้สึกผิดในใจเสมอว่าตนเองเป็นคนผิดเป็นผู้ทำผิดตลอดเวลา

ความหวาดกลัวข้างต้น นำไปสู่กระบวนการทางร่างกาย ความเครียดการกระวนกระวายใจ ความคับข้องใจ และการถูกข่มขู่ ภาวะเหล่านี้ เป็นภาวะที่บีบคั้นให้บุคคลต้องแสวงหาวิธีการลดภาวะไม่พึงปรารถนาในรูปแบบของพฤติกรรมที่เป็นการปกป้องตนเอง หรือที่เรียกว่า “กลไกในการปกป้องตนเอง” (Defense Mechanism) ที่มีหลายรูปแบบ เช่น การเก็บกด การปกปิด การปิดบัง พฤติกรรมการโทษผู้อื่น และสังคม การทดแทน ฯลฯ ซึ่งโดยปกติของผู้เสพยาเสพติดภาวะเหล่านี้จะถูกฤทธิ์ของยาเสพติดเก็บกดเอาไว้ในระดับลึกสุด หรือไม่สามารถแสดงออกได้

สรุป เพื่อปกป้องตนเองจิตใต้สำนึกจะทำหน้าที่สั่งการให้บุคคลรักษา และการดำรงอยู่ของพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด คือ หันกลับไปใช้ยาเสพติดอีกครั้ง และหากบุคคลใดใช้กลไกเหล่านี้ อยู่เป็นประจำย่อมพัฒนาไปสู่บุคลิกภาพที่อ่อนแอมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงจากความจริง การปลีกตัวอยู่ใน โลกของการหลอกลวงทั้งตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งพัฒนาไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การโกหก ลักขโมย ขี้เกียจ ขาดการสังคม กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม และผิดกฎหมายต่อไปในท้ายที่สุด จิตใต้สำนึกก็จะสั่งการให้คนติดยาเสพติดประพฤติปฏิบัติและแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งมีพฤติกรรมการใช้ยาอย่างต่อเนื่องเป็นการสั่งการโดยปราศจากความรู้สึกตัวและยากต่อการควบคุมหรือไม่สามารถควบคุมได้อีกต่อไป จนกว่าจะได้รับการบำบัดรักษา เยียวยา ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ และการพัฒนาบุคลิกภาพไปสู่ความสมดุล ต่อไป

2.3.3 พฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับยาเสพติด

วีรวรรณ สุธีร์ไกรลาส (2536, น. 31 - 36) กล่าวถึง เหตุผล และพฤติกรรมของวัยรุ่น ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเสพติดว่ามาจากพฤติกรรม และเหตุผลหลาย ๆ อย่าง คือ

1. เหตุผล ด้านอารมณ์ เป็นการใช้ยาเสพติด เพราะเกิดความต้องการภายในจิตใจ เพื่อเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเองความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อหนีความผิดหวัง ลดความกระวนกระวาย ลดความตึงเครียด หลีกเลียงความกดดัน

2. เหตุผล ด้านร่างกาย เป็นการใช้ยาเสพติดเพื่อให้ร่างกายผ่อนคลาย ระบายความเจ็บปวด เพิ่มความรู้สึกที่รุนแรง และอดทน

3. เหตุผล ด้านสภาพแวดล้อมเป็นผลจากสังคมมีความสับสน หรืออยู่ในสภาพครอบครัว ไม่สมบูรณ์ทำให้เด็กมีจิตใจอ่อนแอ ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก

4. เหตุผล ด้านสังคม เมื่อบุคคลมีความต้องการที่จะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม หรือหลีกเลี่ยงความรู้สึกโดดเดี่ยว ดังนั้นเมื่อกลุ่มมีการเสพยาเสพติดจึงเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบกลุ่มทำตัวตามแบบกลุ่ม

5. เหตุผล ด้านสติปัญญาเป็นการใช้ยาเสพติด เพื่อบรรเทาความเครียดทางสมอง พรณิ ชูทัยเจนติ (2538, น. 260 - 264) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมของวัยรุ่นว่า มีลักษณะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะทางกายจะเป็นผู้ใหญ่สนใจตนเองหมกมุ่นอยู่กับการแต่งตัว เริ่มมีพัฒนาการทางเพศ และสุขภาพสมบูรณ์

2. ลักษณะทางสังคมชอบทำตามกลุ่มมีความขัดแย้งกับผู้ใหญ่มากขึ้นสนใจในเพศตรงข้าม ผู้หญิงมีความก้าวหน้าทางด้านสังคมมากกว่าผู้ชาย

3. ลักษณะทางอารมณ์ มีความแสดงออกในทางเชิงก้าวร้าว พยายามพ้นจากการปกครองของบิดา เป็นวัยที่เพื่อฝัน หากผู้ปกครองบังคับขู่เข็ญเข้มงวดมากเกินไป จะทำให้เด็กรู้สึกต่อต้าน ทำยที่สุดทางออกของเด็กเหล่านี้ คือ การติดยาเสพติด

สมศักดิ์ โปปัญญาะกุล (2545) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. สภาพปัญหาทางด้านร่างกายการที่จิตใจอ่อนไหวกลุ่มใจ เมื่อเวลาเกิดปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ และเมื่อถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองเสพยา เมื่อเสพแล้วจะทำให้ติดยาเสพติดหรืออาจจะมาจากบุคคลในครอบครัวเสพยาเมื่อร่างกายต้องการเสพยาในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นและไม่มีเงินซื้อยามาเสพ จึงหันมาค้ายาเสพติดเพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียเงินซื้อยา และยังได้เงินสามารถนำมาแบ่งปันจนเจือช่วยเหลือให้กับครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

2. สภาพปัญหาทางด้านสังคมเกิดจากครอบครัวแตกแยกขาดความรักความอบอุ่น และที่พึงทางใจการศึกษาน้อยต้องทำงานกลางคืน หรือไม่มีงานทำว่างงานถูกชักชวนให้ขายยาหากเมื่อผิดพลาดถูกจับ เมื่อพ้นโทษออกมาสังคมไม่ยอมรับไม่ให้อภัยไม่สามารถหางานทำได้ก็ต้องกลับมาขายยาเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดสามารถเลี้ยงตัวเอง

3. สภาพปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมเกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นแหล่งค้ายาเสพติดที่คุ้นเคยมองเห็นครอบครัวที่ค้ายาจะมีรายได้ดีสามารถใช้จ่ายเงินอย่างสบายมือ ก็หันมาค้ายา เพื่อที่จะได้มีเงินใช้แบบครอบครัวอื่น ๆ ในชุมชนเดียวกัน

กรมราชทัณฑ์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะการเกี่ยวข้องกับการจำหน่ายยาเสพติดของผู้หญิงส่วนใหญ่จะเป็นการขายให้แก่ลูกค้าที่เป็นผู้เสพ มีการรับจ้างขนย้าย และการลำเลียง โดยอาศัยลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงที่มีความอ่อนแอกว่าผู้ชาย และในลักษณะที่เป็นผู้เสพแล้ว ผันตัวเองมาจำหน่ายให้แก่ผู้เสพด้วยกัน เพื่อนำเงินมาซื้อยาเสพติดต่อไป หรือนำมาใช้จ่ายในการซื้อของฟุ่มเฟือย หรือเที่ยวเตร่ จากแนวความคิดทั้งหลายนั้น อาจจะพอสรุปได้ว่าการก่อ อาชญากรรมเกิดจากสาเหตุใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ เกิดจากสาเหตุภายใน และสาเหตุภายนอก

1. สาเหตุภายใน แยกออกได้เป็น สาเหตุทางชีววิทยา (ชีวกายภาพ) และสาเหตุทางจิตวิทยา (จิตใจ)

2. สาเหตุภายนอกแยกออกได้เป็นสาเหตุทางสังคม นักอาชญาวิทยาบางกลุ่มก็แบ่งสาเหตุภายใน และภายนอกออกเป็น 3 สาเหตุ คือ

2.1 สาเหตุทางชีวกายภาพ (ปัจจัยทางร่างกาย)

2.2 สาเหตุทางจิตวิทยา (ปัจจัยทางจิตใจ)

2.3 สาเหตุทางสังคม (ปัจจัยทางครอบครัว และสภาพแวดล้อม)

Weinert (1985) กล่าวว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมเป็นเสมือนแรงผลักดันให้บุคคลปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ ได้ตามเป้าหมาย และสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญกับชีวิตได้อย่างเหมาะสม (ศุภชัย ตู๊กลอง, 2555)

กล่าวโดยสรุปว่า บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และจิตใจ หรือเติบโตมาในครอบครัว สภาพแวดล้อม สังคมที่ไม่ดี หรือมีฐานะยากจน หรือบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์ที่จำเป็นบีบบังคับ บีบบั่นอารมณ์ ฯลฯ บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้มีใช้ว่าจะต้องก่ออาชญากรรมทุกคนเสมอไป มีเพียงบางคนเท่านั้น ที่สาเหตุทั้งภายในและภายนอกสามารถกระตุ้น และผลักดันให้เขาก่ออาชญากรรมได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิด รู้ผิดชอบชั่วดี และสติยับยั้งใจของแต่ละบุคคลว่าจะเข้มแข็งเพียงใด

2.4 ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนทรายมูลวิทยา

2.4.1 ประวัติโรงเรียนทรายมูลวิทยา

โรงเรียนทรายมูลวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร แต่เดิมสังกัดกรมสามัญศึกษา ปัจจุบันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 (ยโสธร - ศรีสะเกษ) กระทรวงศึกษาธิการได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง และเปิดทำการเรียนการสอน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2519

ปีแรก ของการเรียนการสอน มีนักเรียน 54 คน ใช้ศาลาการเปรียญวัดบูรพาราม (ใต้) ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล เป็นสถานที่เรียนชั่วคราว ครูภักดิ์ โต๊ะ เก้าอี้ ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีจิตศรัทธา มีครูอาจารย์ 3 คน คือ นายพิทยา เจริญภัทรานาท ปลัดอำเภอ นายประดิษฐ์ ศรีธรรม ครูใหญ่โรงเรียนบ้านทรายมูล และนายบพิตร โสมณวัฒน์ ครูช่วยราชการหมวดการศึกษาอำเภอ

ปี พ.ศ. 2519 กรมสามัญศึกษา ได้แต่งตั้ง นายวิทย์ สงศรีโรจน์ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนยโสธรพิทยาคม มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่ และมีการย้ายสถานที่ตั้งโรงเรียนใหม่ ซึ่งเป็นสถานที่ในปัจจุบันมีเนื้อที่ 44 ไร่ 2 งาน 72 ตารางวา สถานที่ดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ (ป่าช้าเก่า) จึงได้นิมนต์หลวงพ่อบุญมี (พระครูอภัยจริยาจารย์) จากเพชรบูรณ์ มาทำพิธีล้างป่าช้า และได้อาศัยกำลังจากคณะครูอาจารย์ นักเรียน ช่วยกันปรับแต่งพื้นที่

ปี พ.ศ. 2520 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคาร 216 ก ครั้งหลัง จำนวน 8 ห้องเรียน อาคารชั่วคราว 1 หลัง จำนวน 7 ห้องเรียน ส้วม 1 หลัง 8 ที่

ปี พ.ศ. 2522 ได้รับงบประมาณสร้างอาคารเรียน 216 ก เต็มรูป

ปี พ.ศ. 2527 โรงเรียนเข้าโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาชนบทรุ่นที่ 1 (มพช.2 รุ่น 1) ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน ห้องสมุด และวิทยาศาสตร์ (CS 213 B) 1 หลัง อาคารหอประชุมเล็ก จำนวน 1 หลัง อาคารโรงฝึกงาน 3 หลัง 3 หน่วย บ้านพักครู 3 หลัง บ้านพักภารโรง 1 หลัง และงบประมาณวัสดุ ครุภัณฑ์ อีกหลายรายการ

ปี พ.ศ. 2539 โรงเรียนเข้าโครงการปฏิรูปทางการศึกษา ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และได้รับงบประมาณ ก่อสร้างอาคาร 318 ล / พิเศษ 1 หลัง เครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 11 ชุด และห้องปฏิบัติการภาษา 1 ห้องเรียน เพื่อนำมาพัฒนาปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ดังนี้ ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ปฏิรูปครู และบุคลากร ปฏิรูปหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ปฏิรูปการบริหาร ได้รับงบประมาณ

ปี พ.ศ. 2542 มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายหลักทางการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย โรงเรียนจึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาธรรมนุญโรงเรียน โดยจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ปี พ.ศ. 2543 - 2544 โรงเรียนเข้าโครงการนำร่องการบริหาร โดยใช้ฐานโรงเรียน (SBM) และแกนนำการปฏิรูปการศึกษาได้พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมพร้อมกับความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้สามารถศึกษา ค้นคว้า ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ปี พ.ศ. 2545 โรงเรียนโดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประสานกับชุมชนในการระดมทุน เพื่อการศึกษาจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง ตลอดจนได้ปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้นักเรียน โดยเฉพาะการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดเพื่อให้นักเรียนเป็น “คนดี” “เก่ง” และ “สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข”

ปี พ.ศ. 2546 โรงเรียนได้พัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด ให้มีขนาดพร้อมที่จะรองรับการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม และพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์ จัดทำระบบเครือข่าย (Network) เพื่อสืบค้นข้อมูลด้วยความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ โดยแยกเป็นห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์กายภาพห้องปฏิบัติการฟิสิกส์ ห้องปฏิบัติการเคมี ปฏิบัติการทางชีววิทยาโรงเรียนทรายมูลวิทยาได้ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดฯ จนได้รับโล่เชิดชูเกียรติ เป็นโรงเรียนดีเด่นจากอธิบดีกรมสามัญศึกษา

ปี พ.ศ. 2547 - 2548 โรงเรียนทรายมูลวิทยาได้พัฒนา และปรับปรุงตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ทั้งในด้านภูมิทัศน์ อาคารเรียนอาคารประกอบ โดยได้สร้างศาลาศูนย์สารสนเทศปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเต็มศักยภาพ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ซึ่งผลการประเมินได้รับการยืนยันให้มีคุณภาพตามเกณฑ์สูงสุด คือ ระดับดี จำนวน 12 มาตรฐาน และพอใช้ จำนวน 2 มาตรฐาน

ปี พ.ศ. 2549 โรงเรียนได้รับการตรวจเยี่ยม และรับการรับรองเป็นต้นแบบโรงเรียนในฝันตามโครงการ หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 เป็นลำดับที่ 313 ของประเทศ และได้เริ่มจัดการเรียนการสอน Mini English Program

ปี พ.ศ. 2550 โรงเรียนผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ของ สมศ. รอบที่ 2 โดยได้รับการรับรองให้มีคุณภาพระดับดีมาก 10 มาตรฐาน ระดับดี 3 มาตรฐาน และระดับพอใช้ 1 มาตรฐาน

และได้เข้าร่วมโครงการกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาจีนโดยเจ้าของภาษา

ปี พ.ศ. 2550 โรงเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสอนโรงเรียนในพื้นที่ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดยโสธร และเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนในพื้นที่ ศูนย์แม่ข่ายจังหวัดยโสธร

ปี พ.ศ. 2551 โรงเรียนได้ผ่านการประเมิน “โรงเรียนรางวัลพระราชทาน” ระดับจังหวัด

ปี พ.ศ. 2553 โรงเรียนได้เข้าร่วมเป็นโรงเรียน 46 ผู้นำไอซีที

ปี พ.ศ. 2554 โรงเรียนได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

ปี พ.ศ. 2554 โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาด้านระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามโครงการไทยเข้มแข็ง ระยะที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน 33 เครื่องพร้อมระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ปี พ.ศ. 2555 ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการเรียนการสอนในส่วนของอาคารเรียนวิทยาศาสตร์ และปรับปรุงห้องเรียนคหกรรม และโรงเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาการเรียนการสอน จึงได้ทำการติดตั้งเครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์ให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ปี พ.ศ. 2556 โรงเรียนทรายมูลวิทยาได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน จึงได้จัดทำห้องคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม 1 ห้อง พร้อมเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 35 เครื่อง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

2.4.2 วิสัยทัศน์

โรงเรียนทรายมูลวิทยา มุ่งจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล

2.4.3 พันธกิจ

2.4.3.1 พัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และยกระดับผู้เรียนสู่มาตรฐานระดับสากล

2.4.3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี คนตรี และกีฬา

2.4.3.3 ปรับปรุงสื่อนวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน

2.4.3.4 ปลุกฝังการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3.5 ปรับปรุงระบบบริหาร การจัดการ / การเงิน และระดมทุนจากชุมชน เพื่อส่งเสริม การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

โรงอัครลักษณ์ของสถานศึกษา มีความรู้ คู่คุณธรรม

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา กีฬาดี คนดีเด่น

โรงเรียนทรายมูลวิทยา เป็นโรงเรียนที่มีประวัติในการให้การศึกษาแก่เยาวชน เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรมที่สามารถนำไปพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งในหนังสือคู่มือนักเรียน (2560) ได้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมา และการพัฒนาให้การศึกษาของโรงเรียนทรายมูลวิทยา ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการไว้ว่า โรงเรียนทรายมูลวิทยาได้จัดตั้งขึ้น ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2519 ปีแรก ของการเรียนการสอน มีนักเรียน 54 คน ใช้ศาลาการเปรียญ วัดบูรพาราม (ใต้) ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล เป็นสถานที่เรียนชั่วคราว

2.4.4 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนทรายมูลวิทยา มีการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2560 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) จำนวน 18 ห้องเรียน นักเรียน 612 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6) จำนวน 15 ห้องเรียน นักเรียน 505 คน รวมทั้งสิ้น 1,117 คน

นอกจากนี้ โรงเรียนทรายมูลวิทยา ได้ส่งเสริมการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ในระดับนานาชาติอีกด้วย และในรายงานประจำปี 2559 ยังได้กล่าว ถึงการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพื่อส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน คือ

1. ด้านกิจกรรมของเรียน ได้มีกิจกรรมที่หลากหลายและสามารถให้นักเรียนที่มีความ สนใจและมีความถนัดได้เข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนนักเรียน

1.1 กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นควบคู่กันไปกับการเรียน การสอน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในด้านความรู้ทางวิชาการให้แก่ นักเรียน

1.2 กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมปลูกจิตสำนึกด้าน ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่าง ๆ

1.3 กิจกรรมด้านอาสาพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนเกิดความสามัคคี มีความรับผิดชอบและเสียสละ เพื่อส่วนรวม และให้ความช่วยเหลือแก่ ผู้ด้อยโอกาส พัฒนาสังคมชนบทที่ห่างไกลความเจริญได้โอกาสที่ดีขึ้น

1.4 กิจกรรมด้านกีฬา เป็นกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์และส่งเสริมให้ผู้แข่งขัน มีความร่วมมือ มีความสามัคคี และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ตลอดจนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

1.5 กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยนักเรียน สถานศึกษาที่ร่วมมือกันจัด กิจกรรมต่างๆ

2. การให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยมีกลุ่มงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้บริการห้องสมุด บริการจัดหางาน บริการสารสนเทศ รวมถึงให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา

3. การให้บริการด้านวินัย นักเรียนมีกลุ่มงานวินัย และพัฒนานักเรียน ที่ดูแลความประพฤติของนักเรียน การสอบสวน การพิจารณาโทษ การป้องปรามมิให้นักเรียนกระทำความผิด เพื่อให้นักเรียนกระทำความผิดน้อยลง รวมถึงงานด้านวิชาทหารอีกด้วย

4. การให้บริการสุขภาพ และพละอนามัยของนักเรียน มีกลุ่มงานบริการสุขภาพ ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตแก่นักเรียน

5. การให้บริการทุนการศึกษามิงานสวัสดิการนักเรียน ทำหน้าที่ดำเนินการด้านทุนการศึกษาทั่วไป และกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา

6. ศูนย์บริการนักเรียน งานศูนย์บริการนักเรียนจะเป็นศูนย์รวม เพื่อให้นักเรียนได้เข้าไปปรึกษาแจ้งความประสงค์ที่จะขอบริการในด้านต่าง ๆ ซึ่งศูนย์บริการจะอำนวยความสะดวกประสานงาน หรือดำเนินการให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว

7. การพัฒนานักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยา ดังกล่าวข้างต้น หลายส่วนที่มีหน่วยงานระดับสำนักงานคณะกรรมการเข้ามารับผิดชอบ ซึ่งมีภาระงานการบริการและพัฒนาตัวนักเรียน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งตามรายงานการประเมินตนเองสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกิจการนักเรียน หรือนักศึกษา ตามประกาศของกระทรวง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

7.1 เพื่อให้นักเรียนเป็นเยาวชนของชาติที่มีคุณภาพพัฒนาตนเองในทางที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่สังคม

7.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และพละอนามัยที่ดีมีความสามัคคีในหมู่คณะ รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

7.3 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ และฝึกฝนตนเองในการใช้สิทธิเสรีภาพ รู้จักการปกครองตนเองตามหลักประชาธิปไตย

7.4 เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามและเอกลักษณ์ของชาติ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียน โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร มีนักวิชาการได้ศึกษาและให้ความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรม และการป้องกันยาเสพติดไว้ ดังนี้

จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่ (2546, น. 142) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของเยาวชน ในศูนย์เยาวชนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พบว่า ความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของเยาวชน ได้ร้อยละ 52.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถทำนายพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดด้านการป้องกันตนเอง ได้ร้อยละ 39.4

พรภักดิ์ พานพิศ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของนักเรียนนอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาการศึกษานอกระบบของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพระประแดง มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับดี 2) นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ที่ได้รับ / เดือน ระดับการศึกษาของบิดา - มารดา การอาศัยอยู่กับบิดา - มารดา สถานภาพ ครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษานอกระบบ คือ ความสัมพันธ์ในครอบครัวและเจตคติที่มีต่อยาเสพติดตามลำดับที่ ระดับ .05

พัชชา วงศ์สุวรรณ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของวัยรุ่น : การศึกษารายกรณี ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) ปัญหาที่ทำให้วัยรุ่นเสพยาบ้าคือปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว และปัญหาสิ่งแวดล้อม 2) สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นเสพยาบ้า ได้แก่ 2.1) สาเหตุจากตัววัยรุ่นเอง ได้แก่ การเป็นคนอ่อนไหวง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ใจร้อน วิตกกังวลสูง ย้ำคิดย้ำทำ ขาดความยับยั้งชั่งใจ อยากรู้ อยากลอง มีความรู้สึกขาดความอบอุ่น เรียกร้องความสนใจจากบุคคลรอบข้าง 2.2) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม 2.2.1) การเลี้ยงดูของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความสนใจ ปล่อยให้ปลละละเลย การอบรมเลี้ยงดูอย่างเข้มงวด ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว 2.2.2) การเลียนแบบเพื่อน และสิ่งแวดล้อม เพื่อนๆ ของวัยรุ่นมีการรวมกลุ่มกันเสพยาบ้า โดยเริ่มตั้งแต่ชักชวนให้ทดลองเสพจนกระทั่งติด ไม่สามารถเลิกเสพได้ และบริเวณที่พักอาศัยก็มีแหล่งที่สามารถหาซื้อยาบ้าได้ง่าย มีการระบาดของยาเสพติด 3) การเสพยาบ้าของวัยรุ่นลดลงภายหลังได้รับการศึกษารายกรณี วันรุ่น

ที่ได้รับการศึกษาทั้ง 4 คน เข้าใจตนเองมากขึ้น สามารถควบคุมตนเองได้มากขึ้น และมีการเรียนรู้วิธีที่จะหลีกเลี่ยงจากการเกี่ยวข้องกับการเสพยาบ้าได้ และสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

ศุภกร ชินะเกตุ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านทักษะชีวิต และด้านการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 3) ปัจจัยด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และด้านสัมพันธภาพในครอบครัว 4) ปัจจัยด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษาด้านการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยาเสพติด และด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน 5) นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 6) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสถานศึกษา การควบคุมตนเอง ทักษะชีวิต และการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด สามารถร่วมกันทำนายการป้องกันยาเสพติด ได้ร้อยละ 32.8

เจริญ แฉกพิมาย และปนัดดา ศรีชนสาร (2555, น. 70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ผลการวิจัย พบว่า 1) ส่วนมากเป็นเพศชายมีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ได้รับค่าใช้จ่ายประจำวันจากผู้ปกครองประมาณเดือนละ 4,000 บาทขึ้นไป สถานภาพทางครอบครัว คือ บิดา - มารดา อยู่ด้วยกัน ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายธุรกิจส่วนตัว ครอบครัวมีรายได้ 40,000 บาทขึ้นไป พักอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา และพักอาศัยอยู่ที่บ้านตนเอง โดยปัญหาที่พบมากที่สุด เงินไม่พอใช้ การเรียนไม่ดี และสุขภาพไม่ดี และเมื่อเกิดปัญหาส่วนมากจะปรึกษานุคคลใดมากที่สุด คือ เพื่อน บิดา - มารดา และคนรัก โดยจะใช้เวลาว่างหลังจากเลิกเรียนมากที่สุดในการทำกิจกรรม คือ เล่นอินเทอร์เน็ต เล่นเกมส์ ดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และออกกำลังกายเล่นกีฬา 2) ยาเสพติดที่พบมากที่สุด คือ ยาบ้า กัญชา และใบกระท่อม โดยระบาดในชุมชนที่พักอาศัย และการเสพยามาจากถูกชักชวนให้ลองยาจากเพื่อน วิธีการเสพยาเสพติดใช้การสูดดม กิน และมีสาเหตุของการเสพยาเสพติดอยากลอง และมีความเห็นไม่จริงที่ว่า ยาเสพติดมีผลกระทบต่อตนเองมากที่สุด และในชุมชนที่พักอาศัยอยู่ มีหน่วยงานราชการเข้าไปให้ความรู้ และเข้าไปตรวจจับเรื่องยาเสพติด 3) การป้องกันจากยาเสพติด พบว่า นักศึกษาสามารถดำรงตนเองด้วยการไม่เสพยาเสพติดถึงแม้สถานที่พักอาศัยจะมีการระบาดของยาเสพติดก็ตาม

และครอบครัว ญาติ พี่น้องจะเสียใจ และรับไม่ได้หากพบว่า นักศึกษาเสพยาเสพติด นักศึกษาจะปฏิเสธทันที เมื่อเพื่อนนำยาเสพติดมาและชวนให้เสพยาเสพติด นักศึกษากลัวว่าหากเสพยาเสพติดและถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้จะทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา นักศึกษามีการป้องกันตนเองด้วยการปฏิเสธการทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิด และมีความรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดเป็นอย่างดีจึงไม่เกี่ยวข้องกับหรือเสพยาเสพติด

บัณฑิตดา จินดาทอง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า 1) องค์ประกอบของกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม 2) การจัดการความรู้ 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) สำนัก และความรับผิดชอบ 5) การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต 2) แนวทางการดำเนินการตามแนวกลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดภาพรวม คือ สำนักความรับผิดชอบต่อ รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม และมีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการความรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการศึกษาพัฒนาทักษะชีวิต

สายสุดา สุขแสง และคณะ (2558, น. 44) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) วิเคราะห์ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา มีปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยกลุ่มเพื่อน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.89 ส่วนปัจจัยด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.46 และนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.17 ตามลำดับ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมากกับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสงขลา โดยการนำเอาตัวแปรทั้งหมดทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยพบว่า มีเพียง 1 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงใช้สารเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรม ได้ร้อยละ 16.10

กฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหา / สาเหตุ และวางแผนดำเนินกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับ การมีส่วนร่วมน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน / โครงการ ในการป้องกัน ปัญหาเสพติดคนในชุมชน ร่วมวิเคราะห์ปัญหา / สาเหตุของปัญหาเสพติดในชุมชน และเสนอ ปัญหา และแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติด ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือน้อยสุด เมื่อทำ การเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงปัจจัยด้านอายุที่มีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหา / สาเหตุ และวางแผนดำเนินกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมน้อย เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมให้คำแนะนำ ปรีกษาผู้ปกครอง / เยาวชนที่ติดสิ่งเสพติด และการมีส่วนร่วม ผลักดันแหล่งมั่วสุ่มสิ่งเสพติดออกจากชุมชน มีการให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วม ติดตามความก้าวหน้า ในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดของรัฐตามสื่อต่าง ๆ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย เมื่อทำ การเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศประชาชนทั้งเพศชาย และเพศหญิงมี ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในด้านการมีส่วนร่วม ในการลงทุน และปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านอายุมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยด้านสถานภาพ ระดับการศึกษา และด้านอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในเขต เทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนน้อยมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและ ปฏิบัติงาน การติดตามผล และการค้นหาปัญหา / สาเหตุ และวางแผนดำเนินกิจกรรม เมื่อทำการ เปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และปัจจัย ด้านอาชีพ มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาติร์ ชีวาวัฒนานนท์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิด ในคดียาเสพติดเยาวชน จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้กระทำความผิดในคดี ยาเสพติดมากที่สุด คือ อยากรู้ อยากรลอง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด เยาวชนในจังหวัดพิษณุโลก คือ ปัจจัยด้านสังคม เนื่องจากการที่ต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคมของตน

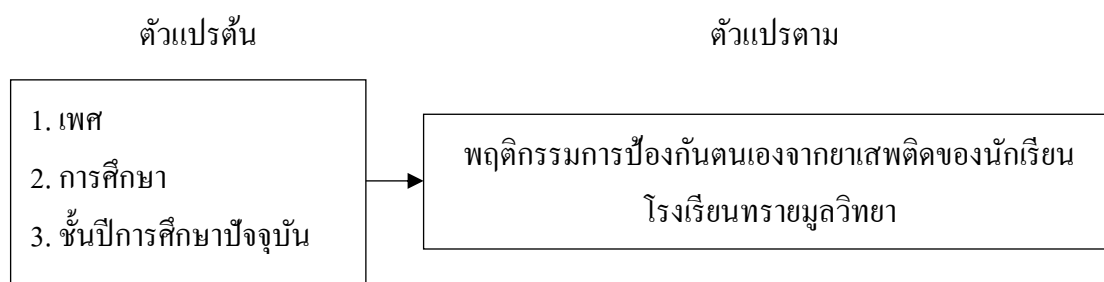
ที่มีการมั่วสุมของยาเสพติด จึงเกิดการอยากสู้อายากลอง เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนฝูง และเป็นที่ยอมรับของกลุ่มคนที่ติดยาเสพติดด้วยกัน นอกจากนี้ยังพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดในคดียาเสพติดจะอยู่ในอำเภอเมือง รองลงมา คือ อำเภอบางระกำ อำเภอวังทอง เมื่อเปรียบเทียบกับประชากร / 1,000 คน พบว่า อำเภอเมือง อำเภอบางระกำ และอำเภอเนินมะปราง มีสัดส่วนเยาวชนที่กระทำความผิด ในคดียาเสพติดมากที่สุด

ยอดชาย ภูพาน ไร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำมาก ($\bar{X} = 1.12$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายปัจจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมากทุกปัจจัย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ($\bar{X} = 1.19$) ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อน ($\bar{X} = 1.18$) ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.10$) ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ($\bar{X} = 1.09$) ปัจจัยเกี่ยวกับตนเอง ($\bar{X} = 1.08$) และปัจจัยเกี่ยวกับสื่อสารสนเทศ ($\bar{X} = 1.07$) 2) ระดับพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับต่ำมาก ($\bar{X} = 1.08$) และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 เคยเห็นเพื่อนเสพยาและหรือค้ายาเสพติด ($\bar{X} = 1.30$) ข้อ 2 เคยทดลองเสพยาเสพติด ($\bar{X} = 1.10$) และข้อ 7 เคยคบค้าสมาคมกับผู้เสพยา หรือค้ายาเสพติด ($\bar{X} = 1.07$) 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และกิจกรรมยามว่าง พบว่า นักเรียนที่มีระดับการศึกษา และกิจกรรมยามว่างแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มี เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ข้อเสนอการป้องกันการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียน ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด นักเรียน ไม่ควรคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด และนักเรียน ไม่ควรอยากรู้ อยากรทดลองในการเสพยาเสพติดให้โทษ

กานดา สุขมาก และ ยุวดี แตรประสิทธิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดปทุมวนาราม ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .32) ปัจจัยครอบครัวตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = .54) ปัจจัยที่ส่งผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.51, S.D. = .41) และพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .66) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยสังคม (SOC) และปัจจัยบุคคล (PER) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (PRO) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .56$ และ $.31$ ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยครอบครัว (FAM) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย (PRO) แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยบุคคลและสังคมสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทำนาย ได้ร้อยละ 33.4

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย นำผลการวิจัยของ เจริญ แฉกพิมาย และปนัดดา ศรีธนสาร (2555, น. 70), พรภัก พานพิศ (2552), กฤษฏา นาคประสิทธิ์ (2557) และยอดชาย ภูพานไรร (2559) มาสังเคราะห์ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด และกำหนดตัวแปร ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย